

Upravnstvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11, Telefon
št. 2440.

Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Pred strankinim kongresom

Še še pičlih deset dni je do sestanka prvega državnega kongresa velike vse-
državne stranke, Jugoslovenske radikal-
ne kmečke demokracije. Kakor je zna-
no, se bo kongres sestel v četrtek, 20.
t. m., v Beogradu. Zasedal bo v četrtek
in petek, po potrebi pa še v soboto.
Razumljivo je, da vlada za kongres na-
peo zanimanje v vsej naši javnosti, v
prvi vrsti pa seveda med strankinimi or-
ganiziranimi člani, katerih število znaša
že mnogo sto tisočev.

Državni kongres JRKD bo brez dvo-
ma zgodovinski dogodek za naše politič-
no in državno življenje. Ne samo zato,
ker bo to prvi zbor te vrste po 1. 1928.
Mnogo važnejši je njegov pomen sam
po sebi. Saj se bo na njem zbralo okrog
2000 javnih delavcev vseh ver in plem-
en, zastopnikov vseh srezov Jugosla-
vije, a vsi pristaši iste stranke, vsi pre-
žeti pravega jugoslovenskega duha, vsi
v glavnem istih nazorov glede vseh bi-
stvenih življenjskih zadev našega zedi-
njene naroda in naše svobodne drža-
ve. Delegati bodo v svoji skupnosti re-
prezentirali nacionalno politično forma-
cijo, ki ni jugoslovenska samo po ime-
nu in programu, marveč tudi po svojem
vsestranskem obsegu, ker združuje v eno
strankino celoto najjačje in najbolj po-
sitivne politične elemente Slovencev, Hr-
vatov in Srbov.

Beograjski kongres bo jasen dokaz,
da je Jugoslovenska radikalna kmečka
demokracija kot politična tvorba izraz
svobodne narodne volje in v resnici or-
ganizem, stvorjen s polnim sodelovanjem
prebivalstva, demokratiški po svojem se-
stavu in po svoji vsebini. Sestavljali ga
bodo delegati, svobodno izvoljeni po svo-
jih organizacijah. Svobodno bodo odlo-
čali o programu in bodočem delu stranke,
svobodno bodo stranki izvolili njeno
stalno vrhovno vodstvo. Mirno lahko tr-
dimo, da v jugoslovenski politični zgo-
dovini najbrž še ni bilo strankinje kon-
gresa, ki bi bil sestavljen in bi delal ta-
ko po demokratičnih načelih.

Politične in organizacijske naloge, po-
stavljene strankinemu kongresu, so zelo
velike. Pred vsem bo moral končno-
veljavno obdelati program stranke in
mu dati definitivni tekst. Na ta način
bodo v svečani obliki prišli do izraza
stališče stranke do življenjskih proble-
mov naroda in države, njena odločitve
za konstruktivno in pozitivno delo v drž-
avi in narodni politiki ter njena odloč-
na volja, vztrajati v borbi za definitivno
konsolidacijo gospodarskih, social-
nih in kulturnih razmer v jugosloven-
skem narodu.

Tudi organizacijskemu statutu stranke
bo moral beograjski kongres dati defi-
nitivno obliko. Dosedanji začasni sta-
tut se je obnesel nad vse pričakovane
dobro, kar najbolje dokazujejo veliki
uspehi doseganja organizacijskega de-
la. Naloga kongresa bo, da njegove do-
ločbe na osnovi enoletnih izkušenj pre-
gleda ter po potrebi v podrobnostih iz-
popolni ali tudi spremeni. Vendar pa bi-
stvenih sprememb ni pričakovati, ker so
se, kakor rečeno, na osnovi dosedanjega
statuta dosegli tako lepi uspehi, kakor
jih ni mogla zabeležiti še nobena poli-
tična stranka na jugoslovenskem ozem-
lju.

Tretja, ne manj važna naloga kongre-
sa bo, da postavi stranki definitivno
vodstvo. Izvoliti bo moral strankinega
predsednika in strankin glavni odbor
za vso državo. Dosedaj je bilo vrhovno
vodstvo stranke v rokah časnega glavne-
ga odbora, ki so ga sestavljali narodni
poslanci in senatorji. Prvi državni kon-
gres pa bo z vodstvom poveril politične
voditelje, ki jih bo izbral izrecno v ta
namen. Tudi v tem se kaže demokratska
osnova JRKD. Predsednik in člani glav-
nega odbora bodo voljeni za tri leta, kar
bo nudilo jamstvo za stalnost celokup-
nega strankinega aparata, a tudi za
stalnost strankine politike. S tem bo
stranka kot organizacija na zunanji in
znotraj stabilizirana.

Razumljivo je, da se vse strankine or-
ganizacije in instance intenzivno pri-
pravljajo za kongres. Največje naloge
ima seveda glavno tajništvo v Beogradu,
ki ga vodi minister g. dr. Kramer. Glav-
no tajništvo se je razdelilo v odseke, ki
vršijo deloma tehnično organizatorične
posle, deloma pa zbirajo in urejujejo
stvarno gradivo za razprave in odločit-
ve, postavljene na dnevni red kongresa.
Vsak v svojem delokrogu se za veliki
beograjski dan pripravljajo tudi stran-
kini banovinski in sreski odbori. Zlasti
sreskim organizacijam gre velik pomen,
saj tvorijo kongres v prvi vrsti njihovi
delegati, ki bodo imeli ogromno večino
nad vsemi drugimi.

Tako bo državni kongres JRKD de-
lovna manifestacija discipline, politične
zrelosti in državljanske zavesti jugo-
slovenske politične javnosti.

Tour de France

Marseille. 10. julija AA. Francoski dirkač
Stelcher se zmagal na današnji 12.
etapi krožne dirke po Franciji od Cannes
do Marseille. Archambaud je že v drugič
izgubil prvo mesto.

GOSPODARSKO SODELOVANJE AVSTRIJE IN MADŽARSKE

Gömbösev poset na Dunaju predstavlja poglobitev avstrijsko-madžarskega gospodarstva — Gömbös obnavlja zahtevo po reviziji mirovnih pogodb

Dunaj, 10. julija, d. Madžarski ministrski
predsednik Gömbös, ki je včeraj po-
polodne prispel na Dunaj, se je sestel ob
7. zvečer z zveznim kancelarjem dr. Doll-
fussom k razgovoru, ki so mu prisostvo-
vali tudi trgovinski minister Stockinger in
več višjih uradnikov. Pogajanja so bila ob
9. zvečer prekinjena in jim je sledil ban-
ket na čast Gömbösu, ki so se ga udeležili
vsi na Dunaju mudeči se člani vlade in
višji državni funkcionarji. Ob 11. ponoči
je sprejel ministrski predsednik Gömbös
zastopnike avstrijskega in inozemskega
tiska, davi pa je posetil zveznega predse-
dnika Miklasa, nakar je opoldne odpotoval
nazaj v Budimpešto.

Oficijelni komuniké pravi, da so bila
predmet razgovorov, ki so potekla v duhu
med Avstrijo in Madžarsko obstoječe pri-
jateljske pogodbe in imela značaj iskrene
odkritosrčnosti, politična in gospodarska
vprašanja, ki se tičejo obeh držav. Pri
tem je prišlo do izraza naziranje, da je v
skupnem interesu pravočasno sporazume-
vanje v obravnavanju zadev, ki se tičejo
obeh držav. Na trgovinsko-političnem
področju sta se oba državnika razgovar-
jala o izkušnjah pri izvajanju trgovinskih
pogodb, uveljavljene ob pričetku leta, ki
so mogle samo potrditi že pri zaključitvi
pogodbe določeni namen da se nadaljuje
začetka pot in izpolniti nadaljnji razvoj
medsebojnega trgovinskega prometa.

Avstrija ne potrebuje nobenega posredovanja

O političnem pomenu Gömbösevega po-
seta na Dunaju izjavljajo v vplivnih vlad-

nih krogih glede na govorice v zvezi z nje-
govim posetom v Berlinu, da je prevzel
vlogo posredovalca v sporu med Nemčijo
in Avstrijo, naslednje:

Dunajski poset ministrskega predse-
dnika Gömbösa dokumentira povsem jasno
njegovo stališče. Gömbös so avstrijski
državniški prepričali, da posredovanja med
Avstrijo in Nemčijo, čeprav bi bilo še ta-
ko dobro mišljeno, ne potrebujejo, ker
morajo v tem vprašanju zavzemati stališče
glede na vsakokratni položaj in predvsem
glede na zadržanje Nemčije. Zato je tem
boli razveselivo dejstvo, da je Gömbös
s svojim posetom pokazal, da je napram
Avstriji prijateljsko razpoložen in pripravljen
nemačati tudi v gospodarskem po-
delu. Po posetu v Berlinu je prišel na Du-
naj, da bi pokazal, da mu je Avstrija prav
tako blizu kakor Nemčija, s katero goji
samo po sebi umerno v interesu svoje
države prijateljske razmere. Da bi igral vlo-
go posredovalca, ni bil njegov namen in
tudi ni ničesar podvel glede na avstrijsko-
nemški spor, čigar rešitev je odvisna
le od neposredno zainteresiranih držav.

Gömbös o svojem posetu na Dunaju

O namenu svojega poseta in o svojih
političnih naziranjih je madžarski mini-
strski predsednik Gömbös izjavil zastop-
nikom tiska naslednje:

Posebno važnost pripisujem dejstvu, da
sprejme avstrijski in inozemski tisk na
znanje, da sem prišel v Avstrijo z neme-
nom, da pričnem z avstrijsko vlado po-
gajanja gospodarskega značaja. Obravna-

vala so se tudi druga vprašanja, ker smo
mnenja, da sta obe državi navezani druga
na drugo in da moreta skoraj v vseh vpra-
šanjih korakati skupno v najlepšem prija-
telstvu.

S tem svojim posetom sem imel tudi
namen doseči, kakor sem že večkrat po-
udarjal v madžarskem parlamentu, poseb-
no glede na gospodarstvo, da bi prišli iz
avtarkije in vsaj v večjih potezah, kar se
tiče obeh držav, razčistili vprašanja večje
ga gospodarskega področja.

Sedanja aktualna vprašanja motrim
namreč z dveh vidikov. Prvo je, da gospo-
darstvo še vedno trpi zaradi hudih posla-
dic svetovne vojne. Prekomernostno
vino gospodarstvo še ni likvidirano in
posledice te gospodarske organizacije, po-
dobne nenormalni hienotrofiji, še vedno
niso razčiščene. Vsi želimo miru, če pa ga
želimo, moramo med seboj govoriti od-
krito. Mnenja sem, da moramo na miren
način pristopiti k reviziji mirovnih po-
godb, ker brez ozdravljenosti politične
atmosfere v Evropi bo komaj mogoče raz-
čistiti vsa vprašanja v duhu miru.

V Zvezi je bila lani proglašena enako-
pravnost. To je temeljno načelo, ki ga tu-
di jaz zastopam, ker je nemogoče, da bi
bili v Evropi med narodi gospodje in su-
žnji. Pakt štiri, za katerega je dal Musso-
lini pobudo, pomeni korak k ozdravljenju
političnega položaja. Pozdravljamo ta ko-
rak italijanskega ministrskega predse-
dnika, kakor smo pozdravljali svetovno go-
spodarsko konferenco v Londonu, čeprav
sem bil mnenja, da so bila vprašanja, ki
so bila postavljena na dnevni red london-
ske konference, pretežka in komaj rešljivi.

va. Zato sem postavil tezo, da se mora
sklicati evropska konferenca ali še bolje
srednje-evropska konferenca, na kateri bi
se ta vprašanja obravnavala na velikopo-
tezen način in povsem neodvisno od eno-
stranske politične opredelitve.

Vsi vodilni državniki se morajo zave-
dati, da si žele narodi miru, ki pa more
obstojati le tedaj, če vlada pravičnost.
Zelimo si pravičnosti in želimo sklepiti
prijateljstva, kar je temeljno načelo ma-
đarske politike.

Povsem naravno je, da je med Dunajem
in Budimpešto lahko sklepiti prijateljstvo.
Geografsko, gospodarsko, politično in tu-
di zgodovinsko smo navezani drug na dru-
ga. Jaz in moj tovariš Dollfuss se strija-
va, da predstavljamo prav za prav ključ
vzhodne evropske politike, najmanj pa
podunavske politike. Brez nas se ne more
voditi nobena politika. Pripravljeni smo,
če se hoče skupno z nami voditi politika,
da pristanemo v smislu pravičnosti na vse
pobude za odpravo zaprek, ki ovirajo med
narodni prosep in jamstvo za mirno živ-
ljenje. Mnenja sem, da moramo, kar se
tiče naše notranje in gospodarske politike,
začetki revizijo sedanega stanja, kar
avtarktični pokret in v skladu z našimi
smernicami. Obojestranske žrtve nas bodo
v tem pogledu privedle do cilja. Madžar-
ska bo te žrtve doprinesla in prepričan
sem, da jih bodo tudi Avstrija in drugi.

Odmev v Nemčiji

Berlin, 10. julija. s. Vsi listi objavljajo
obširna dunajska in budimpeštanska poro-
čila o dunajskem posetu ministrskega
predsednika Gömbösa, komentarjev pa je
trenutno še malo. Samo »Angriff«
meni, da je treba poset madžarskega ministrskega
predsednika na Dunaju smatrati kot
dopolnitev njegovega bivanja v Berlinu.
Vsekakor je za dve sosedni državi, kakor
sta Avstrija in Madžarska, potrebno, da
imata jasne dogovore in gotov politični
sporazum. To odgovarja tudi smernicam
italijanske politike, ki jih Madžarska ne
bo opustila. Pri teh pogajanjih igra nova
gospodarska misel kompensacijskih dogo-
vorov veliko vlogo. Prav ta misel bi mogla
prinesti gotov red v anarhijo današnjih
gospodarskih odnošajev med narodi.

Olajšanje v Londonu

Odločitev o nadaljevanju razprav odložena, da poseben redakcijski odbor formulira predloge raznih delovnih odborov

London, 10. julija. AA. Dopoldne se je
predsedništvo svetovne gospodarske kon-
ference sestalo k seji. Razprava se je su-
kala okrog vprašanja o bodočem poteku
in programu konference v zvezi s seda-
njim položajem in s predlogi posamez-
nih pododborov. Po seji je bil izdan na-
slednji komuniké:

Predsedništvo je najprej razpravljalo o
poročilu, ki sta ga predložila predsednik
gospodarskega odbora Collin in poroče-
valec odbora Runciman o delu raznih
pododborov. Pododbor za indirektni pro-
tektionizem in pododbor za koordinacijo
pri vodnje in tržišč sta se soglasno iz-
rekli za nadaljevanje konference. Pred-
sedništvo je to poročilo vzelo na znanje.
Pododbor za subvencije in za trgovin-
sko politiko pa nista tega mnenja. Med
njihovimi člani obstajajo razna mnenja
o nadaljevanju konferenčnega dela v se-
danjih okoliščinah.

Collin in Runciman sta zato predlagala
odločanje redakcijskega odbora, ki bo
razvrstil razne misli in predloge. Pred-
sedništvo je ta predlog sprejelo.

Komuniké pristavlja, da je predsedni-
štvo zvedelo, da so štiri resolucije pod-
odbora za stalne ukrepe tik na tem, da
se izroče predsedništvu, pododbor za sre-
bro pa bo predložil svoje poročilo še ta
teden.

Predsedništvo konference je sklenilo,
naj pododbor za stalne ukrepe dopoldne
ob 16. imenuje redakcijski odbor za se-
stavno resolucijo, ki se naj predloži pred-
sedništvu konference.

Razprava o valutnem problemu

London, 10. julija. AA. Davi ob 10. se
je sestel pododbor za stalne ukrepe in za
obnovo zlate podlage. To je edini odbor,
ki se še ni mogel zediniti glede vprašanj,
o katerih naj svetovna gospodarska kon-
ferenca nadaljuje svoje delo. Seji je pre-
sedoval predsednik pododbora, avstrijski
delegat Kienböck.

V imenu pododbora za srebro je njegov
predsednik Pittman naznanil, da bo pred-
ložil svoje poročilo jutri ali najkasneje do
konca tedna.

V imenu angleške delegacije je Elliot
izjavil, da je mogoče olajšati povratek k
zlati podlagi predvsem s tem, da se ugo-
tove tehnični pogoj za pravilno poslova-
nje z zlatom. Nato je zahteval od podod-
bora, naj nadaljuje svoje delo, ki ga je
tako spretno načel.

Francoski delegat Bonnet je odgovoril
Elliotu: Z zadovoljstvom jemljemo na
znanje, da je zastopnik angleške vlade za
ohranitev denarne stalnosti in za obnovo
mednarodne veljave zlata. Po našem naz-
ranju na je vse odvisno od glavnega vpra-
šanja konference, ali more preprečiti ni-
hanje tečajev, ki je posledica spekulacije.

Bonnet je zahteval, naj o tem vpraša-
nju razpravljajo predsedništvo konference.
Italijanski delegat Jung je izjavil, da je
pododbor opravil že dobrih del svoje
naloge. Zato bi lahko še sedaj sprejel re-
solucijo, ki jo je predlagal Fraser o sode-
lovanju Narodnih bank. Nato naj se pod-
odbor docela posveti vprašanju srebra.

Ottomier je kot zastopnik finančne-
ga odbora Društva narodov opozoril, da

je sedanje delo pododbora razdeljeno v
tri dele: 1. je sprejete resolucije, v resolu-
cije, sprejete od tehničnega pododbora in
v resolucije tehničnega pododbora o na-
daljevanju konferenčnega dela. Poslednje
se nanašajo na vprašanja glede gospodar-
ske bodočnosti sveta in so neodvisne od
sedanega nesoglasja na konferenci.

Francoski delegat Rist je menil, da naj
ostane na dnevnem redu samo vprašanje
srebra. Razprava o drugih vprašanjih bi
samo poglobila sedanja nesoglasja. Zato
jih je treba izročiti predsedništvu, da odlo-
či, ali naj se razprava v takih okolišči-
nah nadaljuje.

Delegat Niemeyer kot zastopnik banke
za mednarodna plačila v načelu ni bil
proti temu, pravi pa, da naj pododbor sam
sklepa o svojem nadaljnjem delu. Proti
temu sta se izrekli Rist in zastopnik Ni-
zozemske.

Mehiški delegat je izjavil, da predse-
dnštvo o tem ne more odločiti, če mu pod-
odbor ne izroči podrobnih podatkov. To
stališče je zagovarjal tudi angleški dele-
gat Elliot.

Končno je pododbor sklenil predložiti
predsedništvu:

1. Vse štiri resolucije, ki jih je podod-
bor je sprejel o najemnem povratku k stal-
nemu denarstvu in k zlati podlagi kot
mednarodnemu ukrepu, da se zlato omeji
na mednarodna plačila in doseže elastič-
nost kritja pri Narodnih bankah: 2. sogla-
sen predlog, da se razprava o srebru na-
daljuje: 3. izjavo, da pododbor ni proti
sodelovanju med Narodnimi bankami in
4. da se bo glede drugih vprašanj omejil
na to, da predloži predsedništvu seznam
vprašanj, ki jih bodo posamezne delega-
cije postavile za nadaljevanje razprave.

Popuščanje napetosti

London, 10. julija. AA. Današnja seja
konferenčnega predsedništva je bila v
znaku olajšanja. Zastopniki s svobodnim
denarstvom, zlasti Macdonald in predse-
dnik kanadske vlade Bennett, so priznali
upravičenost stališča zlatih držav.

Redakcijski odbor, ki se je sestel no-
čoj, mora sestaviti ne le listo valutnih
vprašanj, o katerih naj konferenca se
naprej razpravlja, temveč bo moral do-
ločiti tudi vrstni red in važnost teh vpra-
šanj. Iz tega sklepajo, da bodo kočljivje-
ša vprašanja odložila na konec dnevnega
reda, tako da se bo razprava o njih mor-
da vršila šele na prihodnjem zasedanju
gospodarske konference.

Odlikovanja

Beograd, 10. julija p. Odlikovani so z
redom sv. Save V. stopnje trgovec Zdrav-
ko Rus z Bleda, z redom Jugoslov. kro-
ne V. stopnje kapetan v p. Franjo Götz v
Mariboru, knjigovodja Miroslav Benedikt
v Ljubljani, računski uradnik Miroslav
Osana v Ljubljani, strokovni učitelj Pri-
ško Mirtič v Ljubljani, z zlato svezinjo za
državlanske zasluge pa tajnik Udruženja
vojnih invalidov Stefan Dih v Murski So-
boti. Z Jugoslovensko krono III. stopnje
sta odlikovana bivši podstarešina »Južne-
ga Sokolca«
g. Peter Grasselli in bivši na-
čelnik Ljubljanskega Sokola g. Franjo Mu-
laček.

Vzrok samomora Stalinovega namestnika

Odkritje zarote za ločitev Ukrajine od Sovjetske Rusije v korist Nemčije

Stockholm, 10. julija. d. Po vesteh iz
Moskve se zdi, da se bo senzacionalni sa-
momor namestnika predsednika sveta ljud-
skih komisarjev Sovjetske unije, Nikola-
ja Skrypnika, drugega najvišjega sovjetsko-
ruskega dostojanstvenika, razvil v ve-
lik diplomatski škandal, ki bo bržkone
znatno vplival na nadaljnji razvoj odno-
šajev med Rusijo in vodilnimi narodno-
socialističnimi krogi Nemčije.

Iz oficijelnih sovjetsko-ruskih krogov je
doslej postalo znano, da se je Skrypnik
kot odgovorni eksponent ukrajinske sovjetske
republike kompromitiral z mahinacijami
proti zvezni enotnosti Sovjetske unije.

Pretekli petek je bila izvršena pri
Skrypniku hišna preiskava, pri kateri so

našli mnogo kompromitujočega gradiva,
kakor tudi velike denarne zneske, s čemer
so bile odkrite tajne zveze sovjetsko-ukra-
jinskega voditelja z »neko evropsko vele-
silom«. V Moskvi je postala že javna taj-
nost, da se je propagandnemu delu vodil-
nega narodno-socialističnega politika za
zunanje zadeve Alfreda Rosenberga po-
srečilo pridobiti Skrypnika za svoj znani
načrt v ločitvi Ukrajine od Sovjetske Ru-
sije ter ga napraviti za glavnega agenta
nemške narodno-socialistične propagande
proti obstoju Sovjetske Rusije.

S samomorom neposredno po hišni pre-
iskavi se je Skrypnik sicer odtegnil are-
taciji, posrečilo pa se mu ni več, da bi
preprečil odkritje tega velikega škandala,
ki je prvi svoje vrste v Sovjetski Rusiji.

Poplave v češkoslovaški in Rumuniji

V Podkarpatski Rusiji so napravile poplave ogromno škodo — Na tisoče ljudi brez strehe — Poplava je zahtevala tudi smrtne žrtve

Bratislava, 10. julija. g. Položaj, ki je na-
stal zaradi poplav v Podkarpatski Rusiji,
je še vedno zelo nevaren. Škoda cenijo na
5 milijonov Kč, v tej vsoti pa ni vračuna
škoda na letini. Deželni urad je za prvo
pomoč nakazal 50.000 Kč. Mnogi krajev je
še vedno pod vodo, ker stoji Tisa 7 m nad
normalo. Železniški promet ter telefonske
in brzojavne proge so še vedno prekinjene.
Doslej so ugotovili tri smrtne žrtve, vendar
pa še mnoge pogrešajo.

Užhorod, 10. julija. s. V kraju Vylok, ki
je najbolj prizadet od velike poplavne ka-
tastrofe, se je izmed 550 hiš porušilo 250.
Vodja poštnega urada v Vyloku ni hotel
zapustiti poštnega poslopija, ki je bilo že
pod vodo. Vso noč je brzojavno in tele-

fonsko vodil iz svoje sobe reševalna dela.
Po njegovem zadnjem poročilu stoji s tele-
fonskim aparatom na stolu, ki ga je po-
stavil na mizo. Voda mu sega že do prs.
Železniška zveza z Rumunijo je prekinje-
na. Do sedaj so na poplavljenem ozemlju
rešili 300 ranjenih, 2000 oseb je ostalo brez
strehe. Po dopoldanskih vesteh voda že
pada, tako da je višek katastrofe minil.

Bukarešta, 10. julija. s. Na severnem Sed-
mograškem je zaradi močnega deževja pri-
šlo do katastrofalnih poplav. Okoli 100 vasi
je pod vodo. Mnogo hiš se je porušilo.
Pet oseb je utonilo. Tri mala kopališča so
popolnoma odrezana od sveta, tako da je
500 kopališčnih gostov ostalo brez živil.
Pri reševalnih delih sodeluje tudi vojaštvo.

Papež izven Vatikana

Vatikan, 10. julija. AA. Papež je danes
prvič zapustil Rim. Ob 17. se je odpeljal
v Castel Gandolfo. Spremljali so ga trije
drugi avtomobili. Castel Gandolfo bo pa-
peževa poletna prestolnica, ki so jo po
sklenitvi lateranskih pogodb popolnoma
preuredili. V Castel Gandolfo je prispel
ob 17.45. Oblečen je bil v belo obleko s
črnim plaščem. Na glavi je imel rdečo
kapico. Ker prebivalstvo ni bilo obvešče-
no, zato prihod visokega gosta ni zbudil
pozornosti. Papež se je še nocoj vrnil v
Vatikan.

Litvinov na Dunaju

Budimpešta, 10. julija. p. V zvezi s po-
setom ministrskega predsednika Gömbösa
na Dunaju poudarjajo listi, da se tamkaj
mudita tudi ruski komisar za zunanje za-
deve Litvinov in turški zunanji minister
Ruždi bej. Listi domnevajo, da bodo mor-
da na Dunaju zbrani državniki sklenili sli-
čen pakt kakor je bil pred kratkim po-
pisan v Londonu »A Regle«
poudarja, da bi bil to nedvomno velik uspeh madžar-
skega ministrskega predsednika.

Listi poročajo nadalje, da prideta Litvi-

nov in Tefvik Ruždi bej te dni tudi v
Budimpešto.

London, 10. julija. s. Doznava se, da je
pričakovati v kratkem sklep pakta o ne-
napadanju med Rusijo ter Avstrijo in
Madžarsko. Potovanje Litvinova na Du-
naj se spravlja v zvezo s sklepom tega
pakta. Tudi Italija je v pogajanjih z Ru-
sijo, vendar pa se zdi, da so predmet teh
pogajanj obenem politična in gospodarska
vprašanja.

Litvinov kandidat za Nobelovo nagrado

London, 10. julija. AA. »Paris Midie«
priobčuje brzojavko londonskega lista »Daily
Express«
da bo letošnja Nobelova nagrada za
mir podeljena zunanjemu ministru Sov-
jetske Rusije, Mavriciju Litvinovu.

Volitve na Finskem

Helsingfors, 10. julija. AA. Pri včeraj-
šnjih volitvah so socialisti dobili 79 man-
datov (pri volitvah l. 1930 66

Iznenadena Bolgarija

**Vzhodni pakt je bolgarske politike in državniške do-
cela presenetil in zelo vznemiril — Javnost zahteva,
da se mu pridruži tudi Bolgarija**

Sofija, 7. julija. Kakor se vidi iz tukajšnjega tiska, je sklenitev konvencije med državami Male antante, med Rusijo, Poljsko in Turčijo zelo iznenadila vladne in politične kroge v Sofiji pa tudi vse ostalo bolgarsko javno mnenje. Listi se zelo zanimajo za konvencijo in naglašajo, da je sedaj Bolgarija čisto izolirana. Nekateri listi, kakor na pr. »Svobodna Reč«, so se zagnali celo proti vladi »Narodnega Obojstva«, ki ji očitajo, da njena neodločna politika vodi Bolgarijo v propad. Sodeč po domnevah, ki so se odigrali zadnje dni v Sofiji, so ostala ta konvencija očrčena za nadaljnjo mednarodno »izolacijo« Bolgarije. Nekateri politični krogi javno zahtevajo od vlade, da se tudi ona pridruži tej pogodbi. Bolgarska vlada pa se obotavlja pristati na to zahtevo pred vsem zaradi občutka, ki ga vsebuje 5. točka 2. člena pakta (preprečevanje oboroženih tolp za vpad v sosednje države). Ministrski predsednik in zunanji minister Nikolaj Mušanov je hotel te dni v zunanjem ministrstvu več sestankov z različnimi in opozicijskimi politikami. Tako se je sestal včeraj tudi s predsednikom bolgarske nacionalne skupine za balkansko konferenco Jankom Sektizovcem. Sestanek je trajal več ur in mu politični in diplomatski krogi pri-
stajajo resen pomen. Pravijo, da sta sklenila, da bo bolgarska nacionalna skupina prihodnje vzhodnega pakta predložila na prihodnji balkanski konferenci. Ki se bo vršila v Solunu, nov načrt za balkanski pakt.

Današnja »Svobodna Reč« je objavila o konvenciji opombi z naslovom »Težak udarec«. V članku izraža mnenje, da mora tudi Bolgarija ustvariti diplomatske odnose z Rusijo, ker je »Bolgarija se-

daž tako zelo izolirana kot doslej še ni bila, in morda še mnogo bolj, kakor prve dni po katastrofi leta 1918. Med so-
vetsko Rusijo in našimi sosedi je bil sklenjen pakt, ki je vzrok te izolacije. List pravi končno: »Vznemirjenje poli-
tičnih krogov je sprožilo raznih dejanj vlade, ki so spravile državo v sedanje obupno stanje, izredno veliko. Celo sami vladni krogi ga nič več ne prikrivajo.«

Tudi »Zora« zahteva od vlade, naj vzpostavi diplomatske odnose s svetovno Rusijo, pa pravi: »Kako neki more-
mo črpati vstavljanje diplomatske odno-
šaje z Rusijo in sklepati z njo celo spo-
razume, mi pa ne?«

»Utro« pravi v svojem komentarju o pogodbah med Male antanto, Rusijo, Poljsko in Turčijo: »Menda je dovolj razlo-
gov, da se tudi Bolgarija prične bolj za-
nimati za pakt ter da sledi eventualno
tudi vzhodu držav Male antante.«

Demokratski Zvezci, ki je pod
vplivom Ljapčeva, odkrito priznava, da
izživajo nered na Balkanu le teroristične
točne iz Bolgarije. List namreč pravi, »ja
ne ve, če bi Bolgarija stavila svoj pod-
pis pod definicijo, kakšno vsebuje 5.
točka 2. člena v paktu.«

Pa tudi drugi listi mnogo govore o
osamljenosti Bolgarije. Pripomniti je
treba še, da je bolgarsko zunanje mini-
strstvo še isti dan, ko je bila londonska
konvencija objavljena, brezovno zahteva-
lo od bolgarskih poslancev v vseh
evropskih državah izbrpna poročila. O
nadaljnji orientaciji Bolgarije v medna-
rodni politiki bo bolgarska vlada sklepa-
la običajno šele tedaj, ko bo prejela vse
te referate. Diplomatski krogi sodijo, da
se bo Bolgarija v najkrajšem času pri-
družila paktu s svetovsko Rusijo.

Zlorabljanje Zveze bojnikov

V zadnjem času smo svedoki izvestnih
dogodkov v naši ožji domovini, ki nam
prav nič ne ugajajo. Pri nas obstoja or-
ganizacija Zveze bojnikov, ki prireja od
nekaj preko poletja tovariške sestanke
bivših udeležencev svetovne vojne. Dokler
je zvezo vodil pokojni zaslužni major
Martin Colarič, so imeli ti sestanki značaj
prisirčnih spominskih in tovariških prire-
ditev, ki jih je vsa naša javnost spremlja-
la s simpatijami. Po smrti Colariča pa je
videti, da je nastala v krogih, ki vodijo to
zvezo precejšnja zmešnjava glede značaja
in smotra organizacije. Na površini so se
pojaviли ljudje, ki menda mislijo, da je
postala Zveza bojnikov nekaka politična
organizacija, in pojavljajo se poskusi
dosedaj v javnosti pozem neznanosti, a
tudi sicer v nobenem oziru: kvalifikacijah
ljudi, da bi uporabili Zvezo kot lestvico,
po kateri bi se povzpeli do vloge nekakih
narodnih rešiteljev.

Prav nič drugače si ne moremo razla-
gati dogodkov, ki se odigravajo že nekaj
tednov sem skoraj vsako nedeljo na prire-
ditvah Zveze bojnikov. Tako je na shodu
na Zalostni gori pri Preserju v nedeljo,
5. junija, podpredsednik Zveze, neki go-
spod Marinko imel govor, v katerem je,
zlorabljač težke gospodarske prilike in
hude skrbi, ki tarejo najhujše kroge naše-
ga naroda, razmetaval demagoške fraze, ki
so imele očrno namen ustvarjati nerazpo-
loženje in nezaupanje proti vsem, ki dene-
pod najtežjimi okoliščinami vršijo politič-
ne in državne posle. Naslikal je situacijo
tako, kakor da je danes država v rokah
samih razbojnikov, da je položaj naroda
in države popolnoma brezupen, in napo-
vedal je, da bo rešitev prišla šele po Zvezi
bojnikov, ki sedaj proučuje politični
položaj in pripravlja razne in vsestranske
koristne ukrepe, o katerih bo javnost kmalu
slišala. Svoje hujškarje, ki imajo v bistvu
namen širiti pesimistično razpoloženje, ne-
zaupanje in nezaupanje, je ta g. Ma-
rinko sicer zaključil z dvema ali tremi pa-
triotičnimi krilatnicami, ki pa ne morejo
zakriti otipljive tendence vsega njegovega
nastopa.

Se hujše je bilo v nedeljo 2. t. m. v
Črnem grobu pri Škofji Loki. Tam je pre-
zvel vlogo spasiatelja in tožnika neki gosp.
Florjancič, ki je izpopolnil ideje g. Ma-
rinka. G. Florjancič je obtožil vladno, da
je kriva naše revščine in nesreče. Odgo-
vorni državniki so mu izdajali naroda.
zavezniki in sluge mednarodnega kapitala,
in sicer za svoj privatni dobiček. Današnji
režim pomeni njemu le dovršitev razreja-
nja, nič manj strašnega, kakor je bilo
razhajanje svetovne vojne. Današnji vo-
ditelji naroda so mu razbojniki, ki so na-
ravnost prezahtevali državo, polomili va-
luto, zaprli denarne zavode, ugonobili
kmeta, pokradli obrtnika, potlačili delav-
ca in zadušili kulturo. Oni vodijo gos-
podarsko politiko v korist posameznikov in
so celo krivi, da Čehi in Francozi nečesto
piti našega čivčka. Akcijo za povečanje
dela v trboveljskih rudnikih proglasa ta
g. Florjancič za pomožno akcijo medna-
rodnemu kapitalu. Kaj vse drugo je gosp.
Florjancič še povedal, ne moremo niti
napisati, ker se bojimo, da bi nas zagra-
bil zakon o zaščiti države.

Prišlo je ista gospoda pri-
pravila novo politično demonstracijo na
Zalostni gori pri Mokronogu. Izposlovali
so poseben vlak, zaradi katerega je mo-
ral izostati redni izletniški vlak v Belo
Krajino. Uspelo jim je celo dobiti na raz-
pologo radio, ki naj bi bil prenašal go-
voro s tega zborovanja. Posamezni »boj-
bojnik« so poprej napovedovali, da bo
v Mokronogu še ostreje, nego je bilo v
Črnem grobu. In res se je v javnosti go-
vorilo, kaj vse bosta vedela povedati g.
Marinko in Florjancič, toda vse kaže, da
so se resnični bojniki umaknili, saj
ogromno število v Zvezi združenih bivših
vojakov povsem drugače sodi o vlogi Zve-
ze, nego izvestna druga gospoda. Shod v
Mokronogu je bil v primeri z napovedjo
kompletne fiaske. Napovedali so na ti-
soče zborovalcev, a bilo jih ni niti tisoč.
In da ni poseben vlak imel prav ugodne
cene ter pripeljal iz Ljubljane že zaradi
izleta nekaj nad 400 ljudi, bi bila prire-
ditev, kakor je videti, še mnogo bolj klav-
erna. G. Marinko in Florjancič sta v
Mokronogu na mah umaknili. G. Flor-
jancič sploh ni imel ničesar povedati. G.
Marinko pa je samo kratko pozdravil.

Če bi bil to znak iztizenjenja, bi bilo
dobro. Vse pa kaže, da so se gospodje
le trenutno splašili in da se nedostojna
hujškarja z veliko vmo nadaljuje.

Omenili smo le tri take sestanke. Bilo
jih je pa več. Če se taki govori vsako ne-
deljo ponavljajo, potem se morajo vsi
ljudje upravičeno vprašati, kam naj vo-
di demagogija, ki prehaja preko vseh
mej. Širjenje takega splošnega nezado-
voljstva in pesimizma se ne ustavlja pri
vedljivih naroda, temveč zadeva naravo-
nost državo in njene bistvene interese.
Naivna prefriganost, ki jo kažejo patrio-
tični klici ob koncu takih govorov, ne
more nikogar varati, da gre tu za akcijo,
ki v svojem bistvu nima ničesar opravi-
titi z dolžnostmi treznega in domoljub-
nega državljanca.

Nam je le žal, da so se organizacije
bojnikov polastili na vodilnem mestu
nekaki ljudje, ki bi radi tisoče in tisoče
državemu in narodnemu edinstvu vernih
in udanih bojnikov, članov Zveze spe-
čialni na politična strupota, zasledujoč
pri tem interese, ki niso le tuji ogrom-
ni večini bojevnikov, temveč tudi v na-
sprotstvu z obstoječimi zakoni v državi.

Sokol odpušča

Beograd, 10. julija. AA. Subotički škof
Budanovač je bil nedavno tega obsojen na
10 dni zapore in na 400 Din denarne kaz-
ni zaradi znanega pastirkega lista proti
Sokolu kraljevine Jugoslavije. Sokol kra-
ljevine Jugoslavije je sedaj na merodaj-
nem mestu predlagal, naj se obsodba ne
izvrši, češ, da mu je bilo s formalno ob-
sodbo podeljeno popolno zadoščenje.

Ustanovitev davčne uprave v Metliki

Beograd, 10. julija p. Po odredbi finanč-
nega ministra se ustanovi za srez Metliko
nova davčna uprava s sedežem v Metliki.
Davčna uprava bo pričela posloovati 1. av-
gusta.

Podrobno politično delo napreduje vztrajno in sistematično

**Lepo uspeš skupščini sreskih organizacij JRKD za celjski in ptujski
srez — Nasveti krajevnim organizacijam**

Celje, 10. julija.
Sreska organizacija JRKD za celjski srez
je imela v nedeljo 9. t. m. tretjo redno
skupščino v Celjskem domu. Skupščina se
je udeležilo izredno lepo število delegatov.
Od 26 krajevnih organizacij JRKD je bilo
zastopanih 25.

Predsednik sreske organizacije g. dr.
Kalan je ob otvoritvi skupščine iskreno
pozdravil vse zborovalce, zlasti pa nar.
posl. g. Ivana Prekoršeka, nato pa je obir-
no in izčrpno poročal o organizatornem,
političnem in gospodarskem delu sreske or-
ganizacije. Iz njegovega poročila posne-
mamo:

Od zadnje sreske skupščine, ki je bila
20. novembra 1932., je odbor sistematično
ustanavljal nove krajevne organizacije,
uvajal redno delo v organizacije in ustvarjal
čim tesnejše stike z njimi. Največje delo
v tem pogledu je izvršil narodni poslanec
g. Prekoršek, ki je imel nešteto shodov in
konferenc na sedežih krajevnih organizacij.
Ves srez je sedaj organiziran. V 33 občin
celjskega sresa je 26 krajevnih orga-
nizacij, ki delujejo po večini živahno in
marljivo. Število članstva je v večini orga-
nizacij zelo zadovoljivo. V celjskem sre-
zu ni v JRKD nikjer nasprotov iz ozirom
na prejšnjo stankarsko pripadnost. Posa-
meznim krajevnim organizacijam se pripo-
ročajo redne seje odbora in redni članski
sestanki. V odboru in na članskih sestankih
naj se pripravljajo organizatorne za-
deve ter vsa vprašanja javnega življenja.
Zaključki in želje naj se potem prerešajo
v odboru in naj se izdela za vsako orga-
nizacijo gospodarski program dela, ki ga
je treba sporočiti pisмено sreski organizaciji,
da poskrbi za podporo pri pristojnih obla-
stvih. Voditi je treba točno evidenco član-
stva. Ob reševanju važnih vprašanj je tre-
ba vselej pritegniti vse članstvo. Vsaka
krajevna organizacija naj tudi pristopi k
ureditvi svojih financ. Veliki organizem
sreske organizacije in interes uspešnega
dela zahtevata nastanitev sreskega tajnika
kot nameščenca, ki bo moral opravljati pi-
sarniške posle in tudi vzdrževati osebne
stike s krajevnimi organizacijami. Narod-
ni poslanec g. Prekoršek je imel skoro vsa-
ko nedeljo, čisto tudi med tednom, shode
in sestanke, ki so poleg organizatornega
namena vselej služili tudi informaciji
članstva o političnih, gospodarskih in drugih
aktualnih vprašanjih. Sreska organizacija
je organizirala v krajevnih organizacijah
in občinskih odborih protiakcijo proti ak-
ciji punktštev. Z uspehom se je zavela
tudi za ugodno rešitev vprašanja signira-
nja savinjskega hmelja, za zahtevo, da bi
se zopet dovolilo točenje izabele, pa dosedaj
ni uspela. Izvršila je sama in s pomočjo
g. poslanca nešteto intervencij v stvarnih
in personalnih zadevah. Minister g. dr.
Kramer je obljubil, da bo v avgustu ali za-
četku septembra priredil shode v Celju in
še v nekaterih krajih v srezu. Še letos mo-
rajo sreske in vse krajevne organizacije
izvršiti važno delo glede združitve občin.
Tu bo včasih treba zapostaviti interese
manjšega krajevnega značaja skupnim in-
teresom. Sreska organizacija je imela zelo
mnogo dela in je skušala ustreči, kjer je
bilo mogoče. Tako bo delala tudi v bodoče.

Poročilo predsednika dr. Kalana je bilo
sprejeto z živahnim odobranjem. Po
ugodnem poročilu blaginjaka g. Vranjeka
je spregovoril narodni poslanec g. Ivan
Prekoršek. Najprej se je dotaknil rešitve
gospodarskega problema v državi s pose-
bnim ozirom na težke razmere v dravski
banovini. Vlada se intenzivno bavi s pred-
logi, ki so ji bili izročeni od strokovnega
posvetovalnega odbora, sestavljenega v
okvirju ministrstva za trgovino in industri-
jo. Vse izgleda, da se bližamo izboljšanju
gospodarskih prilik. Če bi bil sprejet pred-
log, naj Hipotekarna banka prevzame ko-
munalna posojila, bi postale naše hranilni-
ce in posojilnice zopet likvidne ter bi denar-
no gospodarstvo v naši banovini oživel.
Glede denarne krize moramo biti strpni.
Temeljita in dobra rešitev krize ni mogoča
na mah. — Mnogokje je združitve občin
zelo potrebna. Občine pa se ne bodo dru-
ževale proti volji naroda. — Z državno mi-
slijo se ne smemo poigravati. Paziti je tre-
ba, da ne izgubimo nikogar iz naših vrst
in da ne bo nihče zašel v naivne politične
vode drugih strank. Glavno strankino vo-
dstvo v Beogradu in vodstvo stranke v drav-
ski banovini sta povsem enotni in složni.
Ob koncu svojega poročila se je g. poslanec
zahvalil vsem strankinim delavcem za po-
moč in podčrtal, da je JRKD v vsej državi
v silnem porastu.

Po frenetičnem aplavzu je bil soglasno
sprejet predlog predsednika g. dr. Kalana,
da izreče skupščina posla s g. Prekorškom
najlepšo zahvalo in neomejeno zaupanje
za njegovo neumorno in uspešno delo. Na
predlog g. predsednika so bile poslance
pozdravne brozjavice predsedniku vlade g. dr.
Sršiču, predsedniku stranke g. Uzunoviću
ter ministrom g. dr. Kramerju in Puclju.
Za člane nadzornega odbora sreske orga-
nizacije so bili izvoljeni gg. Celestin, Pečar
in Wudler, za delegate za kongres stranke
gg. dr. Kalan, dr. Gračner, Jerala, Mast-
nak, Steiner in M. Štribar (virilista sta gg.
poslanec Prekoršek in lekarnar Posavec),
za namestnike gg. Breskvar, Debič, Lovšin,
Srebotnjak in Vranjek, za delegate za ba-
novinsko skupščino JRKD gg. Breskvar,
Fr. Gorican, Gosak, inž. Krulc, Plavšak,
Lovšin, Senica, Sevnik, Srebotnjak, M. Štri-
bar, Vranjek in R. Vrečer, za namestnike
pa gg. Kožuh, A. Mahen, Posedel, Razpot-
nik, A. Steiner in Wudler. (Virilisti so gg.
poslanec Prekoršek, dr. Kalan, Posavec,
Čretnik, Lorber, direktor Mravljak, dr. Go-
ričan in Piki.)

Sledila je živahna, a stvarna debata o po-
ročilih. Sreski veterinarski referent g. M.
Štribar je predlagal, naj posamezne krajev-
ne organizacije izdelajo svoj gospodarski
in prosvetni program (glede solstva, ljud-
ske prosvete, zdravstva, pospeševanja kme-
tjstva itd.) ter pošljejo zadevne referate
sreskemu odboru, ki bo potem predložil
zahteve na pristojnih mestih. Ta program
naj krajevne organizacije sestavijo najkas-
neje v dveh mesecih. Predlog je bil spre-
jet soglasno. Gosp. Štribar je iznesel nato
še naslednje nasvete: JRKD se mora afir-
mirati z vsem poudarkom v maleh člove-
ku, ki ga je treba moralno podpreti. Usta-
noviti je treba propagandno-prosvetni od-
sek in pošiljati predavatelje v srez. Poka-
zati je treba, da je inteligenca v stalnih
stikih z narodom. Gosp. dr. Mikuz iz Vo-
jnika je podčrtal potrebo, da zavzame stran-
ka točno stališče k vsem socialnim vpraša-

njem. Zavzame se naj za popolno izvedbo
socialnega zavarovanja in za uvedbo skle-
panja zakonov le med duševno in telesno
zdravimi ljudmi. Uvede naj se stroga
državna kontrola nad poslovanjem denarnih
zavodov. Nujno potrebna je zaščita ljud-
stva pred oduševstvom domačega in tujega
kapitala, ki mu je treba zakonito določiti
višino dobička. Z vsemi sredstvi je treba
zatreti korupcijo in malverzacijo v javnim
premoženjem. V nadaljnji debati, v katero
so posegli gg. Gorican, Mahen, Plavšak,
Mastnak i. dr., so bile znesene želje glede
prakse davčnih oprostitev, reorganizacije
podpiranja brezposelnih, zaposlitve brez-
poselne šolane mladine, visokih cen slad-
korja in soli ter drugih zadev. Poslanec
Prekoršek je daljaj pojasnila na vse pre-
dloge, želje in nasvete ter je obljubil, da jih
bo upošteval.

Z zahvalo za lepo udeležbo in s pozivom
na intenzivno delo je predsednik dr. Kalan
zaključil skupščino, ki je potekla vseskozi
stvarno in v najlepšem soglasju.

★

Ptuj, 10. julija.

V nedeljo se je vršila v veliki dvorani
Narodnega doma I. sreska skupščina J. R.
K. D. v Ptuj. Navzočnih je bilo nad 100
delegatov iz raznih krajevnih organizacij,
med njimi tudi ptujski župan g. Jerše. Skup-
ščino je vodil namesto zadržanega pred-
sedni I. podpreds. g. Stefan Vuk, župan
iz Cirkovec. Iz poročila o delovanju sreske
organizacije je razvidno, da je organizaci-
ja po ustanovitvi dne 29. maja 1932 orga-
nizirala 34 krajevnih organizacij po celém
srezu, in sicer spada pod sreski odbor v
Ptuj 26, pod sreski odbor Ormož pa 8
organizacij. Vse krajevne organizacije se
dobro razvijajo. Po dosedaj prispehkih pri-
dava posameznih odborov je organiziranih
nad 2500 članov. V zadnjem času se je ure-
dilo tudi sresko tajništvo, ki dnevno poslu-
je.

Dr. Fermevc je poročal tudi o komasaci-
ji občin, za kar so se zanimali zlasti pode-
želski delegati. Z neznatnimi izpremenba-
mi je bil njegov predlog o združitvi občin
soglasno sprejet. G. Gričev iz Ormoža je
poročal o denarstvu, g. Milko Senčar iz
Ptuja o trgovini, g. Lah iz Osluševe o kme-
tjstvu, g. Zadravec iz Središča po zastopni-
ku o obrti, g. Šestan o državnih uradni-
stvih, g. Blažek o delavstvu in nameščen-
stvu, g. Stuhec pa o gostilničarstvu.

Narodni poslanec g. Lovro Petrovar je
podal daljše poročilo o zakonodajnem de-
lu v skupščini, o zakonu o agrarni reformi
ter o splošnem političnem življenju in da-
jal tudi pojasnila na razna vprašanja.
Pri volitvah je bil nato izvoljen nasled-
nji odbor: predsednik dr. Matej Senčar,
odvetnik v Ptuj, I. podpredsednik Mar-
tin Rakuš, župan v Obrežu, II. podpred-
sednik Stefan Vuk, župan v Mihevcih, I.
tajnik dr. Ivan Fermevc, odvetnik v Ptuj,
II. tajnik Janko Gričev, posojilniški ravna-
telj v Ormožu, blaginjak Dušan Šestan,
učitelj v Ptuj. Odborniki: Alojz Vajda,
posestnik v Stojncih, Hrga Anton, posest-
nik v Vintrovcih, Beriš Joško, gostilničar
v Ptuj, Lenart Franc, veletrgovec v Ptuj,
dr. Peče Milko, zdravnik v Ptujski go-
ri, Lah Joško, trgovec v Osluševeh, Muro-
vič Stanek, trgovec v Domavi, Fuchs
Franc, posestnik v Novi vasi, Vindič Ignac,
posestnik na Bregu, Korenjak Anton, go-
stilničar pri Sv. Barbari, Teš Tomaž, žu-
pan v Sv. Andražu, dr. Salamon Franjo,
odvetnik v Ptuj, Vrečko Karel, posestnik
v Maljšpergu, Kuharič Ludvik, veletrgovec
v Ormožu, At Anton, župan pri Vel. Nedel-
ji, Golenko Anton, trgovec pri Sv. Miklav-
žu, Kolarič Anton, posestnik v Središču in
Venigerholc Mirko, učitelj v Središču. Na-
dalje pridejo v odbor kot virilisti: župan
Jerše Ladislav, nar. poslanec Lovro Peto-
var ter banovinska svetnika Zadravec Ja-
kob iz Središča in Solar Franc iz Zlatolčja.

Na predlog dr. Fermevca je bila sprejeta
resolucija, ki ugotavlja, da sreska skup-
ščina v Ptuj pozdravlja politike naše dr-
žave ter resolucija g. Šestana, da naj J.
R. K. D. kot eminentna nacionalna stranka
v svojem delovanju propagira idejo slo-
vanske vzajemnosti na podlagi takozva-
nega vzhodnega pakta in se bavi s social-
nimi vprašanji.

Skupščina je končno na predlog g. Laha
iz Osluševe izrekle soglasno zahvalo kr.
vladi za njeno delo in zaupanje narodnim
poslancem, posebno zahvalo pa še nar.
poslancu za ptujski srez g. Lovru Peto-
varju.

Prva žrtev Save

Kresnice, 10. julija.
Tudi pri Kresnicah je bilo v nedeljo
dosti kopalcev. Po kosilu sta odšla v vodo
23letni krojaški pomočnik Bernard Po-
vir in njegov pomočnik Ivan Tomazič,
ki ima svojo hišo prav blizu Save. Nekaj
časa sta se hladila, nato pa je Povirk,
ki je bil drugače dober plavalec, skočil v Sa-
vo in začel plavati nizdol. Mojšter ga je
opazoval. Ko je videl, da se bliža hudemu
in globokemu vrtincu, mu je zavpil: »Ber-
nardi Vrtinec je nevaren! Komaj je to
izrekel, je Bernard vrtinec že pogoltnil.
Nesrečnik se ni več pojavil na površju.
G. Tomazič je klical na pomoč. Colnarič
so prihiteli in začeli iskati utopljenca. Za-
man. Čez pol ure so ga našli pri Šloerju
v Ribah. Poskušali so še z umetnim di-
hanjem, a rešitve ni bilo. Truplo so nato
prenesli na Tomazičev dom. Utopljeni je
bil marljiv in varčen pomočnik.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes:
Ponekod še prehodne nevihte. — Situacija
včerajšnjega dne: Pritisk je padel za 1 do
2 mm. Temperature so povsod narasle za
1 do 3 stopinje.

Dunajska vremenska napoved za torek:
Menjajoče se oblačno, možnost neviht, naj-
prej toplo, kasneje bo mogoče temperatu-
ra padla.

Obsodba liških vstašev

**Glavni krivec Jurij Rukavina obsojen na smrt, ve-
čina ostalih obtožencev pa na večletno ječo, dočim
sta biladva oproščena**

Beograd, 10. julija p. Ob 11. dopoldne je
državno sodišče za zaščito države izrelo
razsodbo v razpravi proti Juriju Rukavini
in njegovim tovarišem.

Obsojeni so: Jurij Rukavina na smrt,
Ivan Rukavina na tri leta ječe in na pet-
letno izgubo državljanjskih pravic, Leo-
pold Šuper na 20 let ječe in na trajno iz-
gubo državljanjskih pravic, Ivan Abramovič
na 15 let ječe in na trajno izgubo dr-
žavljanjskih pravic, Jerko Sudar v dosmrtno
ječo in na trajno izgubo državljanjskih
pravic, Anton Šuper na 15 let ječe in na
trajno izgubo državljanjskih pravic, Josip
Barič na 12 let ječe in na trajno izgubo
državljanjskih pravic, Dane Babič na 9 me-
secev strogega zapore, Josip Vukič na 10
let ječe in na trajno izgubo državljanjskih
pravic, Jure Gazič na 15 let ječe in na
trajno izgubo državljanjskih pravic.

Kot nedolžna sta bila proglašena Josip
Šuper in Pavle Barič.

Dane Babič, ki je bil obojen na 9 mese-
cev strogega zapore, je bil takoj izpuščen,
ker mu je bil vsot preiskovalni zapor.

Prav tako se odšteje preiskovalni zapor od
kazni drugih obtožencev.

Sodišče je v utemeljitvi svoje sodbe na-
vedlo med drugim, da je glavni obtoženec
Jurij Rukavina kriv, ker je vstopil v udru-
žje »Ustaša« s sedežem v inozemstvu, ki
ima namen prilastiti si z nelegalnimi sred-
stvi oblast v naši državi. K temu so ga
pripravili dr. Artuković, Orešković in Tom-
ljenović, ki so zbežali v inozemstvo. S po-
močjo Ivana Štimca je položil pekleniški
stroj k spomeniku kralja Petra Velikega
v Otočcu, ki pa k sreči ni eksplodiral. La-
ni meseca junija je na vrhu Karauli bli-
zu liškega Novega prevzel večjo količino
orožja in streliva, poslanega iz Zadra. Nje-
govim tovarišem so mu pomagali prenesti oro-
žje v Gospič, kjer ga je izročil Josipu
Tomljenoviću. Meseca avgusta je s svoji-
mi pomagači skrivaj prenesel znova večjo
količino orožja, streliva in propagandnih
letakov, ki so jih poslali »ustaše« iz Zadra.
To orožje je deloma tudi razdelil med ljudi.
Ostali obtoženci so po večini krivi zaradi
sodelovanja z Jurijem Rukavino.

Beograjski tabor JRKD odgoden

Beograd, 10. julija. p. Osrednji odbor
JRKD za Beograd je na včerajšnji seji
sklenil predlagati predsedništvu stranke,
naj se veliki manifestacijski shod, ki je
sklican za 23. julij v Beogradu, odgodi.

K svojemui predlogu se je osrednji od-
bor odločil zaradi zakasnitve letošnje že-
tve, zaradi česar bo naš kmetovalec ravno
v drugi polovici julija zelo privezan na
poljedelska dela. Razen tega bodo takrat
tudi občinske volitve v dveh banovinah.
Osrednji odbor je obenem sklenil, naj se
čimprej vrši shod za mesto Beograd, ve-
liki vsedržišni shod pa naj bo kasneje.

Predsedništvo JRKD je na svoji dana-
šnji seji sprejelo predlog osrednjega od-
bora za mesto Beograd in sklenilo, da se
manifestacijski shod, sklican za 23. t. m.
odgodi. Svoj prihod na ta vsedržišni
shod v Beogradu je doslej prijavilo 340
tisoč članov stranke. Odgovitve vsedržiš-
nega shoda ni v nobeni zvezi s sklicanjem
strankinega kongresa, ki bo 20. in 21. t. m.
v Beogradu.

Komisija proučuje življenj- ske razmere v Zagorju

Zagorje, 10. julija.
Tu je danes poslovala komisija, ki ima
naloge, da prouči življenjske razmere v
tukajšnjem rudniškem revirju. Komisiji je
predsedoval dvorni svetnik Stergar, kot
člani pa so sodelovali zastopnik minist-
rstva za socialno politiko in narodno zdrav-
je inž. Lazar Savkov, zastopnik banske

V največji žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je naš ljubljani brat, svak in stric, gospod

MIRKO TRATNIK

restavrater

danes po kratki mučni boleznii, previden s sv. zakramenti mirno v Gos-
podu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo ob 17. iz veže mrtvašnice v
Leončiču.

Ljubljana, dne 10. julija 1933.</

Naši kraji in ljudje

Potreba splošnega bolniškega zavarovanja

Ljudje umirajo brez zdravnika, zdravniki pa nimajo pacientov, ker je za veliko večino prebivalstva zdravljenje predrago

Zagreb, 10. julija. V čobi splošne krize so gnotne razmere pri ogromni večini prebivalstva padle na tako nizko stopnjo, da je med luksusa v šteta tudi medicina in zdravljenje. Pri nas so bile že v prejšnjih boljših razmerah velike težave glede splošne higijene in zdravniške pomoči v primerih nesreč in bolezni. V nekaterih pokrajinah so bile take težave zaradi siromaštva in tudi zaradi pomanjkanja higienske propagande. Propaganda je kmalu prodrla v najbolj zapuščen kraj, ko pa bi se bili že lahko veselili njenih uspehov, so nastopile težke razmere, v katerih se sedaj še bolj težko obhiti žalostno dejstvo, da ljudstvo umira in trpi brez zdravniške pomoči. Na drugi strani pa tudi zdravniki nimajo pacientov in so zlasti mlajši v hudih ekstenčnih skrbih.

Predlog dveh zagrebških zdravnikov

V odzivu na vsemu temu sta sedaj v Zagrebu zdravnika dr. Boris Slajmer in dr. Schlesinger pred stanovskim forumom in pred javnostjo stavila predlog uvedbe splošnega ljudskega zavarovanja za zdravniško pomoč v primerih bolezni. Ta predlog ne bo dobrodošel nekaterim zdravnikom, ki so uredili svoje poklicno delovanje na ta način, da dajejo zdravniško pomoč samo za dober denar, koristil pa bo tisočim zdravnikom, ki dandanes nimajo niti dela niti zaslužka in predstavljajo ta predlog edino možnost njihove zaposlitve.

Po pravilih kulture in civilizacije bi moral imeti vsak posameznik od zdravstva enake pravice kakor na pr. do prosvete. Po pravem bi morala biti ta pravica še posebno strogo zaimenjena, ker ni važna samo za življenje posameznikov, temveč tudi za skupnost. Prišli pa smo tako daleč, da se je tudi medicinska znanost z mnogimi drugimi pridobitvami civilizacije in kulture postavila na trgovsko podlago. Kdor ima sredstva, se lahko zanaša na njeno pomoč in na vso njeno blagodat, kdor pa jih nima, pa naj se prilagodi usodi ter naj živi in trpi, dokler bo vzdržal njegov organizem. Ta žalostni pojav se v naši državi posebno težko občuti. Velik del našega naroda je siromašno živel tudi v boljših časih, sedaj pa, ko so se razmere še poslabšale, pa je postala medicina zanj sploh najdražja. Naj bo zdravnik še tako zmeren pri svojih računih, je vendarle predraga za veliko večino našega prebivalstva. Za prebivalce mnogih pokrajin je drag tudi zaradi tega, ker je tako daleč od njega. Zdravila so tudi tako draga, da jih reveži stavljajo že v isto vrsto z dragocenimi kovinami in dragulji. Drage so tudi bolnišnice in to zlasti zaradi tega, ker jih je tako malo. Na ta način je ustvarjen velik prepad, nepremostljiv med veliko množico ljudstva, ki kravo potrebuje pomoči, in med zdravniki, ki sami od sebe ne morejo pomagati.

ZAVAROVANJE P OZAKONU

Predlog o obveznem bolniškem zavarovanju je nekakšen okvir konstruktivnega dela, s katerim naj bi se ukvarjala državna oblast ter vse njene prosvetne in druge ustanove. Zavarovanje naj bo obvezno zaradi tega, ker imamo izkušnje, da ni doslej uspela še nobena fakultativna akcija. Zavarovanje naj se uvede z zakonom in po mahu naj mu vsa avtoriteta oblasti. V naši državi, ki ima okrog 14 milijonov prebivalcev, ima bolniško zavarovanje komaj pol milijona delavcev, poleg tega pa so še razne stanovske zavarovalne ustanove. Vsa ta zavarovanja pa imajo preozek delokrog in je zaradi tega treba uvesti najprej splošno obvezno zavarovanje na zdravniško pomoč v primerih bolezni. Ta del zavarovanja je najvažnejši in ko bi ta enkrat funkcioniral, bi se njemu prav lahko polagoma priključile še druge zavarovalne panoge.

ZAVAROVANCI IN DRUŽINE

Po predlogu bi spadali pod to obvezno zavarovanje vsi, ki imajo mesečne dohode pod 3000 Din, če so samci, in pod 5000 Din, če morajo skrbeti za družine. V posev in prišlo tako najmanj 90% naših kmetov in velike množice najrazličnejših uslužbencev, ki niso deležni že izvedene.

Kmalu se je pa pokazalo, da voditelji avstrijske samostojnosti ne marajo preko noči kapitulirati. In tedaj se je začel znani boj avstrijskih nacionalnih socialistov. Prvo, kar so storili, je bilo, da so pozvali nemško vlado, naj zapre za letošnje poletje svojim letoviščarjem pot v avstrijska letovišča. Računali so, da s tem pridobita na svojo stran vse podeželsko prebivalstvo in da dunajsko vlado takorekoč gospodarsko uničijo. Kasneje so segli po borbi z atentati in bombami.

V tej stiski je dunajska vlada organizirala širokopotezno akcijo za svoj tujski promet. Hotelirstvu je obljubila izdatno direktno pomoč. Na avstrijskih železnicah so dovoljene izredne ugodnosti. Cene so povsod potpisili navzdol, tako da so avstrijska letovišča za Francoze, Italijane, Angleže in druge evropske narode mnogo cenejša kakor v Švici. Dvoboj med Avstrijo in Nemčijo se je zanesel na tujsko prometno polje. Avstrijska vlada je organizirala zelo živahno propagando v zapadnoevropskih državah. Naposled je povabila kakih 70 novinarjev iz 11 evropskih držav na skoro polmesečno potovanje po vseh

ga delavskega, ali pa kakega stanovskega zavarovanja. Pri tem splošnem obveznem zavarovanju naj bi se pobirali od zavarovancev nizki prispevki, recimo 10 do 15 Din mesečno, ker bi zavarovanje nudilo samo zdravniško pomoč, ne pa podpor, kakor jih nudi na pr. delavsko zavarovanje. Redne mesečne prispevke naj bi plačevali samo oni, ki imajo kak zaslužek, zdravniške pomoči pa bi bili deležni vsi člani njihovih družin. Zavarovanje naj bi vodili odbori, izvoljeni od zavarovancev, državna oblast pa bi vršila nad njimi nadzorstvo ter s pomočjo svojih organov vodila pregled zavarovancev.

Zlet v službi znanstvenega raziskavanja

Antropološko je bilo preiskanih 560 tekmovalcev in 277 tekmovalk

Ljubljana, 10. julija.

Kakor vse kaže, kronike o veličastni sokolski manifestaciji, ki jo je letos doživel Ljubljana, še ne bo kraj. Saj pa se je okrog sokolskega zleta v resnici nabralo toliko najraznovrstnejših dogodkov in doživetij, da jih vsa obširna poročila v listih še daleč niso mogla izčrpati do dna. Kronika bi ostala pač nepopolna, če ne bi zabeležili tudi pomembnega znanstvenega dela, ki ga je ob priliki sokolskega zleta izvedel antropološki oddelek našega Higienškega zavoda pod vodstvom mladega, neutrudljivega antropologa dr. Boža Škerlja in docenta dr. Aljše Koširja.

Antropologu, ki se zanima za razne razmere v fiziognomiji kakšnega naroda, se redkokdaj nudi prilika, da se mu na mah zbere pri roki tako pisan, raznovrsten, dragocen človeški material v tako ogromnem številu, kakor se je to zgodilo za naš pokrajinski zlet. To priliko je uporabil g. dr. Škerlj, da je organiziral antropološko merjenje v največjem obsegu, kar se jih je v Jugoslaviji izvedlo doslej. Za pred-

Tako zavarovanje še ni v tolikem obsegu izvedeno nikjer. Na Danskem so uvedli fakultativno zavarovanje, ki pa je, ker ni bilo obvezno, pritegnilo samo 60% prebivalstva, ki se, kakor je splošno znano, odlikuje po svoji visoki civilizaciji in po svojem smislu za take organizacije. Pri nas so potrebe takega splošnega zavarovanja veliko večje in bi obvezno zavarovanje gotovo združilo najmanj 80% prebivalstva. Mesečni prispevki od 10 do 15 Din bi dali na leto okrog 800 milijonov in bi ta vsota zadostovala za namestitve potrebne števila zdravnikov po vaseh in mestih, za ureditev ambulanc in lekarn in gotovo tudi še za razširjenje in tudi za ustanavljanje bolnišnic. Na ta način bi prišli do dela in zaslužka tudi mladi zdravniki, ki živijo dandanes v obupnih razmerah. Že v začetku bi pri uvedbi takega zavarovanja potrebovali še okrog tisoč zdravnikov. Obvezno bolniško zavarovanje bi napravilo most med prej označenim prepadom med veliko večino ljudstva, ki trpi in umira brez zdravnikov, in med zdravniki, ki se v sedanjih razmerah ne morejo prav udejstvovati.

met svojega študija so si naši raziskovalci zbrali telesno-kulturno elito našega Sokolstva in so v teku treh dni antropološko izmerili 560 tekmovalcev in 277 tekmovalk (skupaj 837 oseb). Številno so bile zastopane vse banovine, v največji meri pa dravska, savska in dunavska, tako da bodo zlasti o teh dale preiskave povsem dognane rezultate. Namen merjenja je bil, da odpre vpogled v razni sestav prebivalstva Jugoslavije, posebno pa še, da ugotovi zvezo med telesno konstitucijo in uspehi pri telovadnih tehnikah. — Ta znanstveno izredno zanimiva preiskava se je vršila v drugi ambulanci na zletišču, kjer je od zore do mraka osem stalno zaposlenih ljudi zbiralo vse gradivo o teži, barvi las in oči, širini in dolžini lobanje, sežnju, dolžini nog, širini bokov in ram itd.

Izsledki teh svojestranskih raziskavanj, s katerimi bo imel antropološki oddelek našega Higienškega zavoda zdaj seveda še mnogo dela, bodo objavljeni v našem ter inozemskem strokovnem tisku in bodo gotovo prinesli za vso antropologijo dragocene rezultate.

Konec Medardovega režima

Ljubljana, 10. julija.

Medardov režim hladnega in deževnega vremena je končan. Vročina je začela pritiskati. V nedeljo je bil letos doživen najvišji temperaturni rekord 28,8 C, kakor je pač beležil meteorološki zavod v Ljubljani. Gotovo pa bo še višja temperatura, kajti okoli sv. Jakoba se pričena prava letna vročina. O sv. Jakobu, pravijo, ali vse zori ali pa vse zgori. Davi je bilo na prostem +22 C in silno soparno. Vse je kazalo, da se bo pojavila huiša nevihta, ki pa je izostala, ker so se oblaki razgnali.

Zanimiva je primerjava vremenskih prilik v letošnjem maju in juniju z obema mesecema pred desetimi leti, ko je bila prav tako kopalna sezona izredno kratka in slaba. Letos je maj zabeležil 362,2 mm padavin, junij pa samo 151,9 mm. Največ dežja je padlo od 26. do 28. maja in 18. junija, namreč 37,5 mm. Najvišja temperatura je bila v juniju +25,6 C, najnižja pa +5,6 C. Leto 1923. je bilo v pogledu padavin prav narobe. Maja je padlo 57,5 mm dežja, junija pa 274,6 mm. Junij je bil zelo hladen in tako vreme je trajalo tja do srede julija kakor približno letos. Deževnih dni je bilo 1923. v maju 8, junija 19, a julija 9. Deževalo je v prvi polovici julija, nakar je pritisnila huda vročina. Letos v majniku so nekateri kraji dosegli izredne višine padavin, celo nad 400 mm, tako Sotčica 428 in Mrzli Studenec 426. Dočim mnogi kraji po Štajerskem in v Prekmurju niso bili bogati na padavinah. V Mariboru je padlo letos maja le 137,4 mm, v Murski Soboti pa 116,6 mm. Po nekaterih krajih je že sedaj opazovati pomanjkanje moče. Suša pritiska polagoma po gorenjem Krašu, na Notranjskem in po nekaterih krajih zgornje Dolenjske.

Zanimivo je splošno stanje posevkov in sadja v dravski banovini. Zlasti deževje maja in junija je napravilo veliko škodo na poljih, v vinogradih in sadovnjakih. V prvi vrsti sta poškodovana glavna pridelka naših krajev, krompir in koruza, dovolj pa tudi žita in fižol. Slabo vreme je dalje povsod povzročilo pozno zoritev,

ker so pridelki zaostali v rasti. Vinogradi letos ne obetajo posebno dobre kapljice. Trte bi morale že davno odcveteti, pa še sedaj niso. Vлага je pospeševala razvoj raznih glivic, zlasti peronospor, ki bo pa sedaj, če nastopi vroče in suho vreme, spet pojenjala. Na sadnem drevu so se razmnožili mrčesi, tako uši in gosenice. Po mnogih krajih je drevje bilo zadnji čas tako objedeno od gosenic, da štrle samo veje brez listja. Pojavili so se zlasti sadju škodljivi škorpji (fusikladij). Letos je edino dobra letina za krmo. Ta je ponekod trpela po majniških poplavih, po višjih goratih krajih pa se ne more naglo sušiti, ker jo ovira deževje. Kvantitativno bo letos živinorejce pridelal obilo krme, ki pa bo kvalitativno zaostajala za lansko, ker je puhla.

Nekateri kraji so bili močno prizadeti po poplavih in uimih. O povodnih na Barju in v ljubljanski okolici smo podrobno poročali. Po toči je bil naihuje prizadet krški okraj, tako gorice okoli Bučke, Rake, St. Ruperta in Krškega samega. Tu di nekateri kraji na Štajerskem so bili močno oskodovali. Gorenjska je pa prav malo trpela po poplavih in nevihtah. Na

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Danes nepreklicno zadnjikrat!

Naflepiš češki govoreči film

PRED MATURO

Film iz dijaškega življenja, film, iz katerega diha ljubezen in mladost.

Kot dopolnilo PARAMOUNTOV ZVOČNI TEDNIK

Predstave ob 4., 4/8 in 11/10 zvečer

Novinarski ogled avstrijske republike

V sosedi Avstriji so se letos pomladi začele zgodovinske reči. Marca je vse kazalo, da bo nemško hitlerjevstvo tudi Avstrijo poplavilo. Vedelo se je, da je mlado avstrijsko pokolenje že davno dozorelo za »anšlusa«. Uradništvo, redarstvo, vojaštvo bi bilo šlo za zmagovalcem. Tako se je samostojnost avstrijske republike zamajala v tečajih.

Kmalu se je pa pokazalo, da voditelji avstrijske samostojnosti ne marajo preko noči kapitulirati. In tedaj se je začel znani boj avstrijskih nacionalnih socialistov. Prvo, kar so storili, je bilo, da so pozvali nemško vlado, naj zapre za letošnje poletje svojim letoviščarjem pot v avstrijska letovišča. Računali so, da s tem pridobita na svojo stran vse podeželsko prebivalstvo in da dunajsko vlado takorekoč gospodarsko uničijo. Kasneje so segli po borbi z atentati in bombami.

V tej stiski je dunajska vlada organizirala širokopotezno akcijo za svoj tujski promet. Hotelirstvu je obljubila izdatno direktno pomoč. Na avstrijskih železnicah so dovoljene izredne ugodnosti. Cene so povsod potpisili navzdol, tako da so avstrijska letovišča za Francoze, Italijane, Angleže in druge evropske narode mnogo cenejša kakor v Švici. Dvoboj med Avstrijo in Nemčijo se je zanesel na tujsko prometno polje. Avstrijska vlada je organizirala zelo živahno propagando v zapadnoevropskih državah. Naposled je povabila kakih 70 novinarjev iz 11 evropskih držav na skoro polmesečno potovanje po vseh

avstrijskih letoviščih in pokrajinah. Razume se, da so novinarji iz zainteresiranih držav, zlasti iz Francije, Italije, Češko-slovaške, Poljske, Madžarske in Jugoslavije, povabilo sprejeli tudi s političnega vidika. Saj jim je bila dana upravn idealna prilika, da si od blizu ogledajo sedanje dogodke v Avstriji in doženejo, kaj je na stvari.

Priznati je treba dunajski vladi, oziroma podtajništvu za tujski promet, da je bila organizacija te novinarske odprave upravn idealna. Pri tako dolgem potovanju z avtobusi, železnico, vzpenjačami in naposled s parniki ni bila lahka naloga, ugnati novinarsko radovednost in ji razkazati vse tisto, kar ima Avstrija v tujskem prometu, pa tudi bogastva umetniških spomenikov, zgodovinskih spominov in naposled tudi dela in gradbe v sedanjosti. Kar pa je treba organizatorjem in voditeljem še posebej šteti v pohvalo, je ljubeznivost, s katero so šli tujim novinarjem na roko, da so lahko stopili sami z ljudstvom v neposredne stike in se tako sami prepričali o sedanjem položaju v Avstriji.

Splošni vtisi

14dnevno prebivanje na Dunaju in potem po vseh važnejših avstrijskih letoviščih je inozemca pocutilo, da je avstrijska republika v desetletnem samostojnem življenju po svetovni vojni storila velike korake napredka. Ta državnica je na gospodarskem poprišču ustvarila v tako kratki

dobi stvari, za katere jo lahko zavidajo mnogo bogatejše in starejše države. Tako na pr. je že iz površnega ogleda precej razvidno, da Avstrija v tujskem prometu poseka klasično tujskoprometno Švico. Od Bodenskega jezera pa do Dunaja in od severa na jug je vsa Avstrija preprežena s krasnimi avtomobilskimi cestami. Z Dunaja se pelje na Semmering z avtomobilom po cesti, kakršno najdeš malokje v Evropi. Naj že tu omenim južno in severno avtomobilsko cesto Velikega Kleka. Da take ceste Nemčija nima, je znano. Pa tudi v Italiji bi jo zamen iskali. Vsaj ne, kar se tiče mogočnega in slikovitega razgleda na nebotične ledenike. Potem pa vzpenjače na razgledišča preko 2000 m!

Vrhu tega so vsa letovišča renovirana, udobno urejena in opremljena z razkošnim udobjem. Postaje so takisto preurejene, vidi se, da so ponekod sodelovali mojstrske roke arhitektov. Vse ima svoj slog. Za primer navedem keljo restavracijsko dvorano v Inomostu, kjer je vse od fresk na stenah in stropih pa do stolic v najpopolnejši skladnosti. Dalje ne smemo pozabiti mogočnih električnih naprav, ki jih srečaš skoraj v vsaki dolini. Avstrijske železnice so elektrificirane skoro do dveh tretjin omrežja. K temu je treba dodati Dunaj pa Solnograd kot vodeči evropski glasbeni središči.

Vsa preureditev Avstrije v tujskoprometno deželo, v deželo glasbe in sportov je plod komaj desetletnega dela. Seve zadolžila se je in mnogi sodijo, da se vse to ne bo obneslo. Toda optimisti pravijo: naprave so zdaj tu, in če jih sedanje

Dolenjskem okoli Kočevja so pa bile maja in junija elementarne neizgode. V celoti cenijo letošnjo škodo po poplavih in uimih v naši banovini na poltretji milijon dinarjev. Točnejša statistika pa še ni sestavljena, ker so se cenilne komisije po srezih samodile z delom.

Ob cvetnem grobu Vide Bogatčeve

Maribor, 10. julija.

Človeku se zdi, da bo še vedno gledal v te krasne, otroško naivne oči, ki so se smehljale iz jutra v dan in iz noči v jutro. Bile so prepolne iskrene pomladi, da bi mogle videti okrog sebe in v sebi le najmanjšo senco, ki bi lahko sknila to rano in mir njenega mladega, naivnega življenja. Te oči so bile v resnici rože, ki so zavarovane samo v solnce in čutilo in vidijo samo sinjino in so srečne samo tako dolgo, dokler sije pomlad, a zvenijo, kakor hitro se solnce skrije za oblake.

In so res zvenele, ko so se prvič ozrle v brezmišno krutost življenja. Rože je zalajala pomladna slana in srce, ki ni poznalo in ni moglo poznati senc v življenju, je zastalo, ko je zasutilo grozo v človeškem življenju. Oči niso bile ustvarjene za to, da bi gledale vsakdanjosti in prevare življenja, pa so se raje zaprle, da v smrti in v kraljestvu rož žive naprej drugo življenje.

Trpkost grize človeka, ko stoji ob odprtem grobu tega mladega bitja, tega cvetka, ki ga lepšega ni daleč okoli. Zakaj rušiti mladost, čemu trgati nade in ideale, ki

Metoda mladostne rdečice

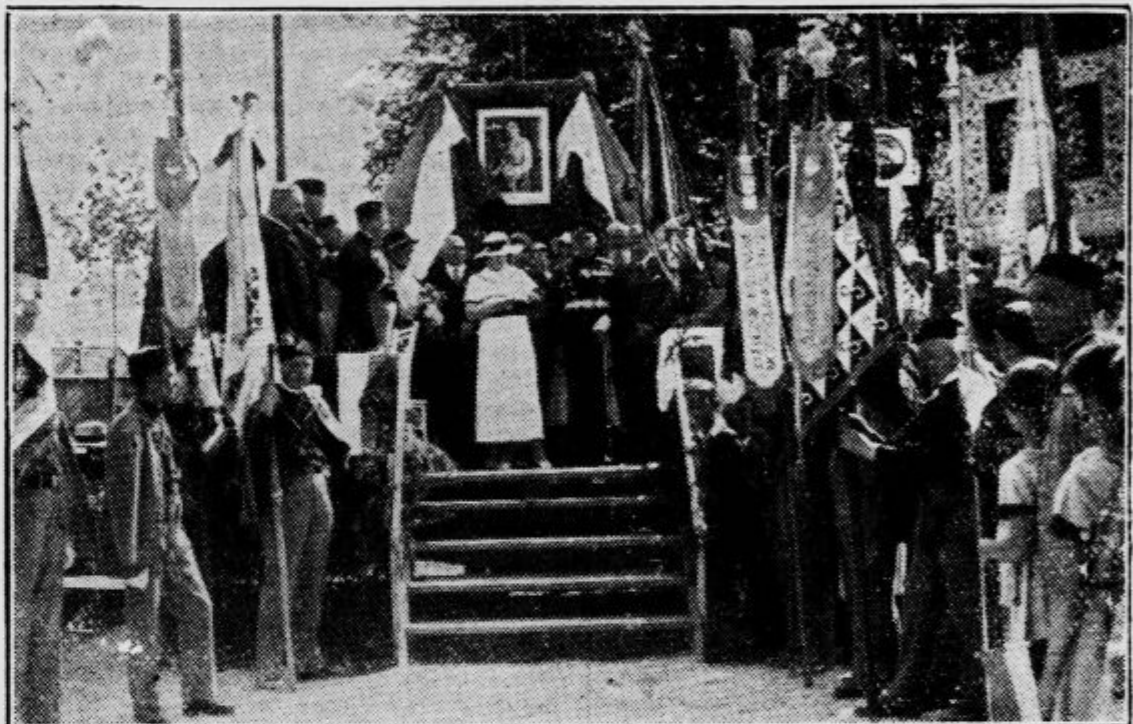
pričara na vsakem bledem obrazu v trenutku cvetoč, svež in mladosten izgled! Prav kakor je rdečica mlade deklice. Proizvaja Queisser & Co., Hamburg. Pojasnila ustna in pismena

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5

si jih je mlado srce komaj zasnovalo? Narava je kruta, ko uničuje prav ono, kar je komaj spočela. Mogoče pa je bila samo usmiljena — kdo ve? Zakaj pot učiteljice se nikakor ne vije v solnčno stran.

Vida ni mogla še ničesar storiti za blagor človeštva, saj je komaj dvignila roko, da bi pričela delo. Trdni načrti, ki so bili tako lepi, so se razsuli v enem samem trenutku — zemlja in cvetje sta jo pokrila danes, da ne vstane nikoli več in da bo spala pod njima, ona sama cvetka, ki so jo strli pomladni mrazovi. Mir Tebi, roža, v cvetnih sanjah!

Prizor z nedeljske svečanosti Sokola IV. v Ljubljani

Na častni tribuni je zbrana odlična družba predstavnikov in gostov, med njimi g. general Pekić kot zastopnik najvišjega kuma novega prapora, Nj. Vel. kralja Aleksandra, dalje kumica gospa Olga Pucova, župan dr. Dinko Puc in drugi zastopniki oblastev, korporacij in bratskih sokolskih društev. O impozantnem slavlju je izčrpano poročalo ponedeljsko »Jutro«

Ena mrtva, drugo so rešili

Obupana služkinja se je zadušila v svoji sobi — Drugo obupanko so morali dvakrat sneti z drevesa

Ljubljana, 10. julija.

Tudi zdaj v žarkem poletju se naseljuje v srca nekaterih obup. Pretekla nedelja je res da bila tako prijazna, kakor enake letos še nismo imeli. Zlasti na Posavju so se zabavale v prirodi neštivilne družbe. Med manjšo skupino kopalcev je bila 22-letna kuharica Karolina Rovtarjeva, uslužbenka pri neki družini v Levstikovici ulici 29. Dekle se ni udeleževalo veselega rajanja. Ko je šla z zanko v vodo, ji je mimogrede omenila, da bi ostala najraje notri... Znanika ni polagala na njene besede posebne važnosti, meneč, da govori v šali. Nesrečni mladenki pa so v resnici rojile po glavi črne misli in ji je srce glodal obup.

Družba je odšla na večer mirno proti domu. Obupana Karolina Rovtarjeva si je pripravila sredi svoje sobe manjšo posodo, nasula vanjo oglja in ga zažgala. Vrata je trdno zaklenila in zaprla tudi okno. Nato se je vlegla v čakala, da jo zaduši ogljikov okis. Strupeni plin je res storil svoje. Davi, malo pred 7. uro so našli domačo ubogo Karolino mrtvo. V sobico je kmalu prišla komisija, ki sta jo tvorila policijski zdravnik dr. Pavle Avramovič in pa službojuči uradnik Kette. Komisija ni našla pri dekletu nikakega pisma, ki bi moglo pojasniti, kaj je bil povod njenega obupnega dejanja. Truplo nesrečne mladenke so takoj po ogledu prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu, odkoder se bo vršil pogreb. Nesrečna Karolina Rovtarjeva, ki je bila izredno lepo dekle,

je bila doma iz Planinske vasi v okolici Smarja pri Jelšah.

Tudi v Mestnem logu za Vičem so imeli v nedeljo posla z obupanko. Ko je prišel proti večeru po Cesti dveh cesarjev posestnik France Balonik iz Stepanje vasi, ki ima tam neke svoj travnik, je nenadoma, močno zaprepaščen, ugledal viseti na drevesu ob cesti neznan žensko. Neznanko, ki se je obesila na svojo naglavno ruto, je Babnik brž snel z drevesa in jo položil na travnik. Bila je sicer že nezvestna, vendar se je Babniku posrečilo, da jo je po daljšem trudu spravil zopet k zavesti s pomočjo umetnega dihanja. Zenska je nato odšla nazaj proti Viču, okrog 19. pa jo je spet našel drugi obesošen stražnik. Zenska, v kateri je stražnik spoznal 41letno, omoženo delavko Marijo C. z Viča, je tedaj klečala pod drevesom, na katero se je bila obesila zopet na ruto. Bila je precej vinjena. Ko jo je stražnik spravil k sebi, jo je odvedel na Vič in jo tam izročil v varstvo soprogu Jerneju in 14letnemu sinu Josipu.

Din 10.— tvegate

če poskusite tudi vi s fotografijo. Proti tedenski odškodnini Din 10.— vam posodijo v

DROGERIJA GREGORIČ,
d. z. o. z.

Ljubljana, Prešernova ul. 5.

fotoparat in vas naučijo fotografirati.

8287

pokolenje ne bo moglo plačati, jih bo pa prihodnje za pol cene dobilo v dar.

Poslovne skrivnosti

Tujskoprometna industrija sedanje avstrijske republike ni nastala brez nekih notranjih nagibov in dalekovidnih smernic. Letovišča in hoteli sami po sebi še ne bi mogli privabiti tujcev, zlasti ne zapadnih Evropejcev preko Švice ravno v Avstrijo. Zato pa so tudi dunajske vlade v zadnjih desetih letih z neverjetno žilavostjo negovale tri pokrete, ki so najboljše priganjale tujskega prometa in najboljše propaganda za avstrijska letovišča.

Prvi pokret je šel za tem, da iz Dunaja napravi prvo evropsko glasbeno središče. Na Dunaju so se začeli zbirati prvi dirigenti sveta. Richardu Straussu so poklonili kar razkošno vilo v samem belvederskem parku. Vprizoritve dvorne opere so za nemško glasbeno produkcijo daleč merodavne. Nemčija živi v tem oziru kar v temni senci. Dunajski koncerti so zasloveli daleč naokrog. Dunajska opereta pa je po vojni še posebej slavila zmagovalca ne same po evropski celini, temveč tudi onstran oceanov. Dunaj kot glasbeno središče, Dunaj kot znanstveno in medicinsko mesto, Dunaj sporta, nogometa, ki je po-

vsem enakovreden klasičnemu, angleškemu, Dunaj kot modna centrala za srednjo Evropo, vse to je dalo avstrijskim letoviščem, ki leže ob poti na Dunaj, novo veljavo. Da bi pa ta industrija poletni zaostajala, je stopil Mozartov Solnograd na plan. Tu je ustvaril Reinhard svoje. Solnograške slavnostne igre slove po vsem svetu. Saj so umetniško res tudi prvostvorne. Nadalje je dunajska vlada zlasti v zadnjih letih z vso silo začela forsirati zimске sporte. Planinska letovišča, ki so prej ležala pozimi globoko pod snegom v mrtvem snu, zdaj ožive vsako leto za vse zimске mesece. Mnogi kraji, kakor na pr. sam Semmering, živijo bolj od zime, kakor od poletja. Avstrijske smučarske šole v Kitzbuehlu in na Arlbergu slove daleč po svetu. Še kitajska in japonska vojska sta odtod dobili svoje smučarske učitelje.

Eno skrivnost avstrijskega tujskega prometa je treba naposled posebej pibiti. Ljubeznost ravnanje s tujci! Na Kanzelhöhe te iznenadijo, če prideš tjakaj kot Slovenec, z gramofonskimi ploščami slovenskih narodnih pesmi. Ta malenkostna pozornost te kar prijetno dirne. Seveda, še v presunljivejši je pa sam pogled po koroških krajih, kjer bivajo naši! — Dr. J. B.

Kopališče AUSSEE, Solnograško, Avstrija

Diven gorski kraj. Mnogo jezer. 650 m nad morjem. Salinsko in obrežno kopališče. (Otroško kopališče za plavanje s 3% salin). Modern zdraviliški dom (zdraviliški koncerti). Pension od 8 7.— naprej. Prospekte daje zdraviliška komisija in vsi potniški biroji.

7873

Domače vesti

* Ban na dopustu. Ban dravske banovine g. dr. Drago Marušić je včeraj nastopil svoj redni letni dopust. V njegovi odsotnosti ga bo zastopal pomočnik bana g. dr. Pirkmajer.

* Za novega predsednika Jugoslovenske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu je bil izvoljen univerzni profesor dr. Albert Bazala. Nj. Vel. kralj je izvolitev odobril.

* Imenovanje v vojaški službi. S kraljevim ukazom od 3. t. m. je imenovan pešad. kapetan I. stopnje g. Alojz Hrašovec za upravnika savskega intendantskega skladišča.

NAREDITE SI SAMI KOPALNE OBLEKE

iz posebne volne. Kroji brezplačno.

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg 1.

* V Tacnu pod Šmarno goro je odlično potekla velika gasilska slavnost povodom blagoslovitve nove brigadne pretečeno nedeljo, dne 9. julija. Na predvečer se je zbralo pred vilo kumice gospe Vičeve Novakove mnogobrojno občinstvo s piskim društvom »Zarjavo« in tamburaš ter gasilci, v katerih imenu je spregovoril načelnik društva g. Cedilnik. Podpredsednik senata g. dr. Fran Novak je v svojem nagovoru pozival navzoče, da ščitimo svoje domove, pesmi, zemljo jugoslovensko ter narodno in državno edinstvo. V nedeljo popoldne po blagoslovitvi, ki jo je opravil domači g. župnik, je pripela kumica gospe Vida Novakova z bodrilnim nagovorom trobovno na brizgalno; sreski načelnik g. dr. Žnidarčič pa je v zastopstvu g. bana poudarjal pomen slavnosti in čestitil društvu k novi pridobitvi. V lepem sprevodu je bilo tudi izredno veliko število narodnih noš. Prireditelj na vrtu g. Koširja so poleg navadenih počastil s svojo navzočnostjo z Bleda došla dvorna dama g. Eleonora Svetluga, ministar m. r. in senator g. dr. Stanek Svetluga, senator g. dr. Fran Novak, starosta gasilske zveze g. Josip Turk, načelniki bližnjih gasilskih žup ter župani okoljskih občin. Vsa prireditelj je imela po svoji obliki in vsebini tudi značaj narodne in državne manifestacije. Poleg moralnega uspeha je bil povsem dosežen tudi materialni uspeh.

* Zborovanje JRKD v št. Jakobu ob Savi. V nedeljo 16. t. m. popoldne ob pol 11. bo v št. Jakobu ob Savi velik shod JRKD, na katerem bosta poročala g. ministar Pucelj in narodni poslanec g. Komar. Sresko tajništvo poziva vse sosednje krajevne organizacije, da obvestijo članstvo, da se udeležijo zborovanja v tem večjem številu. — Sresko tajništvo JRKD za ljubljansko okolico.

* Železniški upokojenci. Člani bolniške blagajne. Ob času upokojitve je mnogo upokojencev podpisalo, da ostanejo tudi v pokopu člani bolniške blagajne. Zavežajo se, da se jim sme od njihove pokojnine odtegniti članarina 150%, to v dobri nadi, da se ne bo povišala. Nemalo pa so bili presenečeni, ko so zvedeli, da se dosedanja članarina zviša na 3% in to že od 1. aprila letos. Zahteva se od njih, da morajo povsilek plačati tudi za nazaj. Kaj je osrednjemu upravnemu humanitarnih fondov dovedlo do tega povišanja onim, ki so žrtvovali vse svoje moči v obliki blagorin in so ves čas svojega službovanja prispevali za bolniško blagajno, si prizadejati ne morejo razložit. Zdi se, da je pred odločitvijo, ali naj na stara leta odstopijo, ali pa sprejmejo žrtve, ki se jim je naprtila. Rok za premislek je prekratek, do 15. t. m. se mora že vsak izjaviti, kako se je odločil. V zadnjem trenutku apeliramo na centralno upravo humanitarnih fondov in na vse merodajne faktore, naj se blagovoljivo upoštevati zgornji podatki in naj se ukrene vse potrebno, da upokojencem, članom bolniške blagajne ostanejo še v nadalje dosednji prispevki. Ako bodo na vsak način morali prevzeti novo žrtvo, naj se povišek računa od prihodnjega meseca; če se jim pa tudi to odkloni, naj se plačilo poviška za nazaj raztegne na več obrokov. Društvo železniških upokojencev za dravske banovine v Ljubljani.

DR. ISAJEVICEVO TUBA MILO

je najfinješe toaletno milo skrajno higijenično in praktično. Cena tube Din 6.—

* Muzej Matice Srpske je bil v nedeljo ob navzočnosti najodličnejše družbe predstavnikov svečano odprt v Novem Sadu. Kralja je zastopal divizijski general Belić, prosvetnega ministra pa Milan Kašanin. Pozdravni nagovor je imel predsednik muzejskega odbora dr. Aleksander Moč. Muzej premore 64.000 knjig, arhiv, galerijo slik in zakladnico.

* Dopisnice s slikami. Prilomno ministrstvo je odobrilo, da se puste v promet nove dopisne karte s slikami posameznih krajev v naši državi. Prodajna cena teh kart znaša 75 par za kos.

* Razid društva. Narodno glasbeno društvo »Zvon« v Poljčanah se je prostovoljno razšlo, imetje pa se je razdelilo. Prejeli so Sokol v Poljčanah 1000 Din, Planinsko društvo v Poljčanah 500 Din, ostanek 2165 Din pa se je dobilo za nabavo šolskih potrebščin siromašni šolski mladini. Vse inventar je dobilo Prosvetno društvo v Poljčanah.

* Novi grobovi. Dne 6. t. m. je na službenem potovanju v Dubrovniku nenadno preminul g. Josip Perné, inšpektor finančne uprave v Podgorici. Pokopali so ga v Dubrovniku v soboto 8. t. m. Pokojnik zapuščal vdovo in sina. — V Slovenjgradu je po kratki bolezni v lepi starosti 77 let umrl upokojeni učitelj g. Martin Runovc. Vrlino odličnega prosvetnega pionirja je »Jutro« primerno počastilo ob priliki njegove 75-letnice. Pogreb blagega moža bo jutri ob 16. — V ljubljanski bolnišnici je umrl nadkritičnik dr. železnik g. Janko Trošt. Poleg vdove žalujeta za njim sin in hčerka in širok krog prijateljev. Pogreb bo danes ob pol 16. — Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Jugoslovensko pediatrijsko (mladinsko-zdravniško) društvo je imelo nedavno svojo prvo letno skupščino v Beogradu. Nova uprava društva je naslednja: predsednik prof. dr. Matija Ambrožič, šef vseučiliške otroške klinike ter zavraža za zdravstveno zaščito mater in dece v Beogradu, podpredsednik sta dr. Milan Petrović, šef otroškega oddelka splošne državne bolnišnice v Beogradu, in dr. Žiga Švarc, primarij občinske dečje zaštite v Zagrebu; tajnik dr. Ljubomir Vučković, asistent otroškega oddelka splošne državne bolnišnice v Beogradu, blagajnik dr. Milivoj Sarvan, asistent vseučiliške otroške klinike v Beogradu; delegata sekcijske sta dr. Dimitrij Jovtich, šef otroškega kirurškega oddelka splošne državne bolnišnice v Beogradu, in dr. Dragišić, asistent vseučiliške otroške klinike v Zagrebu. Član lahko postane vsak otroški in drugi zdravnik, ki se bavi z otroško medicino. Letna članarina je 60 Din. Kot em prvih nalog si je uprava stavila v dolžnost, da bo sodelovala pri snovanju vseslovenske pediatrijske zajednice. Prvi jugoslovenski pediatrijski kongres bo septembra 1934 in se bo na njem razpravljalo predvsem o naslednjih dveh glavnih temah: o rahitidi v našem narodu ter o bolehnosti in umrlostnosti otrok v naši državi.

* Zdravstveno-poljudnega lista »Zdravje« je nedavno izšla dvojna številka za april in maj z naslednjo vsebino: Higijenska organizacija v Sloveniji, Zdravljenje pljučne tuberkuloze po operativnem potu; Velika iznajdba; Otroci noče jesti; Solnce kot zdravilno sredstvo; Življa in kuhinjska posoda; Ali moremo doseči sto let; Varuj se mazačev; Higijenska pravila o jedi; Zdravstvena vzgoja po deželi; Poročilo uradnega zdravnika za srez Ljubljano-okolico; Dolgo in kratko spanje; Vrednost sprehodov; Senena mrzlica; Živčevje ob pričetku poletja; Hranila in vrednost sira; »Kako naj živimo ob poopanju žil«; »Zdravje«, ki ga ureja dr. Ivo Pirč, ilustrira pa slikar-grafik Justin, stane celotno 30 dinarjev ter se naroča v Higijenski zavodu v Ljubljani, Zaloška cesta 2.

* Gozdni park na Rabu. Krasni gozd Dundo na otoku Rabu, ki je bil pred leti proglašen za narodni gozdni park, je bil preteklo nedeljo na svečan način odprt. Inženjer Premušič je od morja do morja skoz ves park priredil ugodne turistične steze, tako da je sprehod po gozdu zelo prijeten. S turistične steze se mudi številcem krasen razgled na morje in otočje, zlasti tudi na mesto Rab. Ob stezi je prirejen tudi prostor za zverinjak.

* V Glamocu je pogorela džamija. V petek zvečer je v Glamocu nastal požar v džamiji baš v času molitve tamkajšnjih

mohamedancev. Ogenj se je naglo širil in kmalu je bila vsa džamija v plamenu in je požorela do tal. Požar so baje povzročili otroci, ki so iskali ptičja gnezda in prižigali vžgalice. V džamiji je zgorelo tudi več dragocenih preprog.

* Dve najlepši zmagi pri avtomobilskih dirkah v Crikvenici sta v nedeljo dosegla zmagala naša dirkača: Viktor Barešić je v kategoriji turističnih avtomobilov dosegel najboljši čas člena 2:03.4, Werner Stiger iz Celja pa je zmagal v kategoriji dirkalnih in avtomobilov v času 2:13.8. Barešić je tako osvojil srebrni pokal centralne uprave Avtoakluba. Wernerju Stigerju se je v soboto primerila huda nesreča. Zadel je s avtom v meko trgovinico, vozilo se je močno poškodovalo, vendar je naslednji dan lahko nastopil v dirki. Še hujaša nesreča pa se je primerila podpredsedniku zagrebškega Avtoakluba Emilu Bačkovi, ko se je peljal v Crikvenico z ženo in portugalskim konzulom Ehrmanom. V tiru se je avto blizu Vrbaškega prevoja. Bačkovi si je zlomil obe nogi, žena je obšla zamažena, konzul si je pretresel možgane. V kritičnem stanju so jih prepeljali v Zagreb.

* Žrtve Save v Zagrebu. V nedeljo se je mnogo Zagrebčanov šlo kopat v Savo, med drugimi tudi delavec Jovan Vukdragović. V vodi ga je zgrabil krč in kmalu je izgubil v valovih.

* Samospor zaradi 50.000 Din. V okolici Beograda je skočil v Savo in utonil dolgoletni uradnik Državne hipotekarne banke Ivan Anastasićević, ki je pred letom dni podpisal nekemu tovarišu menico v znesku 50.000 dinarjev, katero bi sedaj sam moral plačati.

V Radovljici otvorijo novo letno kopaljšče

dne 16. t. m. ob 11. uri. 8351

* Tretji beg zloglasnega zločinca. Iz kaznilnice v Požarevacu je že tretjič na ugraj gangstersko drzen način pobegnil zvečan kamenec, zloglasni razbojnik in ubijalec Josip Širman. Razoročil je tri ječarje, razbil železne okove in pobegnil bogve kam. Z njim so pobegnili še trije jetniki. Zasedovanja skrajno opasnih zločincev se vršijo na vse strani.

* Pogrešajo jo. Od doma iz Zagradšice pri Dobrunjah je že 12. junija neznamo kam odšla 32-letna Marija Kebrava, ki je nekoč bila slaboumna. Marija je srednje postave, suha, podolgatega obraza, kostanjavi las in modrih oč. Obledela je bila v modro, kmečko kajgasto krilo in sivo jopco. Ker žive nikakor ne morejo najti, domnevajo, da se ji je pripetila kak nesreča.

* Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

* Promocija. Jutri dopoldne bo na ljubljanski univerzi promoviran za doktorja filozofije g. Mario Foerster, sin g. univ. prof. ing. Jaroslava Foersterja v Ljubljani. Mlademu doktorju, ki se je večkrat javil s svojimi prispevki v »Jutro«, naše iskrene čestitke!

* Akademikil Poljske akademike zveza za mednarodno zbliževanje v Varšavi vabi tri akademike Aleksandrovce univerze na enomesečno brezplačno letovanje ob poljskem morju (Gdynia). Udeleženci plačajo le vzorne stroške do poljske meje in nazaj. Interesenti naj se javijo pri abs. juristu Dušan Smoležu, Križarska ulica 5/III, do 14. t. m. ob 11. dopoldne. Pripravljalni odbor Poljsko-jugoslovenskega akademikega kluba v Ljubljani.

* Uspeh »Oblikovalec« razstava. V nedeljo se je tiho zaključila umetniška razstava reprezentativne skupine jugoslovenske upodabljajoče umetnosti »Oblikovalec« iz Beograda, ki je povzročila v velikem obsegu predstavila slovenskemu občinstvu vse naše najpomembnejše tvorce na tem področju. V nedeljo je upravitelj Narodne galerije g. Zornen zadnjič vodil po razstavi in številna družina ljubiteljev umetnosti, ki se je v Jakopičevem

FRANJO ZRENO
ERNA ROJ TURK
poročena v Ljubljani 10. VII. 1933
LJUBLJANA NOVI KOT

Otolaringolog Dr. ŠVAJGER DRAGO

zopet redno ordinira. 8303

paviljonu zbrala ob tej priliki, je živahno pričala, da sta bila zanimanje za razstavo in obisk ves čas prav razveseljujoča. Saj pa je bila razstava tudi odprta ob najbolj razgibanih dneh, kar jih je doslej doživela Ljubljana — v dneh pokrajinskega sokolskega zleta. — Enako zadovoljiv za naše razmere pa je tudi gromotni uspeh razstave. Predsednik ZTOJ g. Jelacin — edini zasesti kupec — je kupil »Krajinu iz južne Srbije« od Lazarja Ličenovskega in »Karikature Koste Todorova« od Pjera Križančica. Banske uprave je kupila »Portret« od Dondja Andrejevića-Kuna, »Dekliško glavo« z zelenim klobukom od Jovana Bijelića, »Ameriško krajinico« od Vilka Gecava in »Skopje« od Nikole Martinovskega, mestna občina pa »Glavo dekleta« od Marina Tartaglie. ZTOJ je prav tako kupila »Cvetje« od Tartaglie in akvarel »Kralj« od Svetislava Strale.

TUDI VI morate fotografirati!

Din 10.— Vas stane tak polkuz.

Zahtevajte pojasmila v

DROGERIJI GREGORIĆ d. o. z.
LJUBLJANA, Prešernova ulica 5.

* Prazna stanovanja. Po podatkih, ki jih je zbralo Društvo stanovanjskih najemnikov, je v Ljubljani 500 stanovanj že dalj časa praznih. Večinoma so prazna stanovanja s 3 in več sobami, najdemo pa se tudi mala stanovanja, za katere zahtevajo hišni lastniki pretirane najemnine.

* Podpornemu društvu za gluho-mlo mladišo sta darovali rodbini Jankovičeva Koraljeva 150 Din v počestitev spomina blagopokojne gospe Angele Černovarjeve. Najlepša hvala!

* Dva poškodovanca. V splošno bolnišnico so včeraj pripeljali 35-letnega poljskega dinarja Jožeta Ježnika iz Dobrunj. Mož je bil splezal gnetraj na visoko češnjevo drevo, da bi se poslužil z okusnim sadom. Veje na drevesu pa so bile še mokre in je Ježnik umoril. Padel je iz precejšnje višine in dobi hude notranje poškodbe. — Na Tyrševi cesti je povozil neznan kolesar 4-letnega Ivana Priška, ki je poročal čez cesto. Otrok je dobil pri padcu hude poškodbe po vsem telesu. Kolesar se za nesrečo ni zmenil in je pobegnil v smeri proti Ježnici.

* Brezobzirni kopalci. Posetniki v Ljubljani okolici se vsako leto pritožujejo nad brezobzirnostjo nekaterih kopalcev, ki imajo navado, da uzejo z ceste do vode kar počez čez travnike, po nepokošeni travi. Tudi imajo mnogi grobo razvado, da se hodijo v travo legrat ter go tako popolnoma poravljajo. Pred kompromitirani njivami se tudi ne ustavljajo in že zdi razgrajeno še nedozorel krompir. Priporočamo zlasti mladim kopalcem več obzirnosti do kmetovalcev, sicer bodo lahko sami čutili posledice kmečkega plačila!

* Kopanje v Gradaščici. Prejeli smo: Gradaščica teče v območju občine Dobrovo med samimi rodnimi njivami in lepiimi travniki. Dokler so se hodili kopat v to vodo le taki ljudje, ki ljubijo naravo in znajo ceniti trud in delo našega kmetstva in delavca, smo bili veseli teh obiskov. Zgodnja leta so se pa vrinili v to družbo razni elementi, ki jim je kopanje prostanska reč. Pomembrano šitno polje, potrpano nezrelo sadje, neštествina ovla krompirjeva stebila in nesodobno vedenje so napotila občinske moče, da so sklenili omejiti kopanje v vodah v svoji občini. Le tisti se sme kopati, ki ima pisemno dovoljenje od lastnika dotičnega zemljišča in županstva na Dobrovi. Sresko načelstvo in orožništvo pa prosimo, ga se začne ta sklep točno izvajati, kajti že zdaj se kažejo žalostni sledovi »kopalcev« po našem s trpljenjem posejanim polju.

* Zaljenje vojske. Pred kazenskim sodnikom-področnikom je bil včeraj obsojen neki gostilničar iz Most po člen 302. k. z. na 14 dni zapore, pogodno na 1 leto, ker je zalil vojsko. 20. novembra lani je nabrnil v gostilni navzočega vojaka Alojzija Petka. Pri razpravi se je opravičeval, da ni imel namena zaliti vojske, saj

je bil sam vojak in med vojno na fronti šestkrat ranjen. Ni nič pomagalo. Državni tožilec je proti sodbi celo prijavil priziv, dočim bi se gostilničar rad zadovoljil s pogodno sodbo.

* Veliko vrtno prireditelj bo imelo društvo »Tabor« v nedeljo 16. t. m. ob 4. popoldne na vrtu hotela »Tivoli«. Na sporedu bo petje, srečolov, ples itd. Sodelovala bo godba »Sloga«.

* Reklamno podjetje Reklam Rozmar, Miklošičeva 13.

* »Tipak«, pisalni stroji Woodstock in pisarniške potrebšline, Miklošičeva 13.

Iz Maribora

* Dva lepa sokolska nastopa ob avrorni meji. V staroslovenskih sokolskih Rušah je priredilo tamkajšnje agilo Sokolsko društvo v nedeljo svoj društveni letni nastop, združen s tradicionalnim narodnim slavljem. V Ruše je prihitelo z vseh strani naše ožje domovine nad 3000 ljudi iz krogov Sokolstva in ostalega našega narodnega občinstva, med njimi tudi okrajni glavar za Maribor desni breg g. Makar, župni starosta g. dr. Goršek in drugi. Ob tej priliki si je občinstvo ogledalo tudi novo narodno šolo, ki je nedvomno ena izmed naših modernijših in državi, istočasno pa je priredila v bližini državne meje svoj nastop zavedna sokolska četa pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Na njen nastop so prihiteli množice sokolske trume od Sv. Barbare, Sv. Ruperta, St. Ilje, Sv. Lenarta, Maribora in drugod. Sokolske slavnosti so se udeležili tudi člani mariborskega kolesarskega kluba »Peruna«, in pa prvi mariborskega »Jadrana«, ki so s prepevanjem narodnih in umetnih pekmil dvigali svečano razpoloženje na višek.

* S koncerta »Sestnastice«. V soboto zvečer je priredil študijski pevski zbor »Sestnastica« iz Olomouca v kazinski dvorani koncert, ki je bil hvalen nad vse dovršeno, ubranost večera je kvarila le slabo sasedena dvorana. Zbor je imel na sporedu 15 divnih češkoslovenskih pesmi, ki jih je zapel pod vodstvom svojega dirigenta g. Jaroslava Talpe s takim občutjem in osmjem, da je bilo občinstvo vznemirjeno, kakor že davno ne. Pevec ni dovolil oditi z odra, temveč je moral sodelovati še ved poskočnih narodnih pesmi, zaključil pa se je koncert s himnama obeh bratrskih slovenskih držav. Pevci so prepleli v znak priznanja dva venca, in sicer sta jim ju poklonili čukajšnja Glasbena Matica in JČ liga.

PROTI SONČNIH PEG? ORISOL CREME!

* Pred veliko manifestacijo JRKD v Mariboru. Drevi ob 20. bo v mariborskem Narodnem domu seja pripravljajnega odbora za veliko manifestacijo JRKD, ki se bo vršila ob zaključku »Mariborskega tedna« na praznik 15. avgusta. Dnevni red je zelo važen, zato je polnoštevilna udeležba nujno potrebna.

* S potujočo kmetijsko razstavo, ki bo dospela v četrtek 13. t. m., potuje tudi znan perutinarški strokovnjak Lav Pajkov, nekdanji upravitelj dvorskega perutinarstva in izdajatelj važnih perutinarških knjig. Predaval bo tudi o perutinarstvu omenjenega dne ob 11. na dvorišču Birtičeve restavracije pri mestni klavnic pri pokazal, kako se v najnovšem času perutnjina pravilno kuponi.

* Društvo jugoslovenskih akademikov v Mariboru bo imelo odborovo sejo drevi ob 20. v društvenem lokalnu.

* Diplomski izpit na pomorski strokovni šoli v Divuljah za izvidnika na vodnih letalih je napravil absolvent mariborske gimnazije poročnik g. Ernest Kopriva, sin šolskega upravitelja gosp. Avgusta Koprive s Spodnje Poljskave. Čestitamo!

* Drzni zlikovci. V soboto popoldne sta se oglasila na domu posestnika Alojzija Kesaka v Dobrunju pri Mariboru dva neznamna mlajša možka in zahtevala od domačega sina Vida, da jima da piti. Fant jim je odkorvil, da nima ključev in je skočil po nje k očetu, ki je bil nekje v bližini. Med tem pa sta neznanca vdira s silo v hišo in klet, kjer sta začela piti. Med tem sta prišla v klet tudi oba Kesaka in pozvala neznanca na odgovor. Tudi pa sta navajala na domačina, potem pa zbežala.

KULTURNI PREGLED

Misli ob pregledu gledališke sezone 1932-33 v drami

II • Ker smo o posameznih predstavah že med letom podrobno pisali, je ob zaključku treba še omeniti, da je repertoar letošnje sezone presegel lanskega. Nobeno repertoarno gledališče ne more uprizarjati skozi vso sezono samih literarnih umelnic. Brez ugovora je prisljono skrbeti za odlih, za očeno pašo občinstva. Prelet svetovne dramatike izpričuje, da so dobre komedije redko seane, umetnine skoraj izjeme. Gledališče mora izkrističati običajni svetovni repertoar, ki včasih zajame, pogosto pa zvedeni. Kljub vsem pomislekom se je stanje v minuli sezoni izboljšalo. Poleg štirih slovenskih novitet in nekaterih potrebnih preselklov je dala drama močna, umetniško pomembna dela. Zmagovala je repertoarne zahteve, ki so se povečale zaradi motenj.

Motnje so bile zelo občutljive. Drama je naštudiral dve posrečeni umetniško vredni komediji »Veseli vinograd« in »Milijon tečaj«. Prilike so obe komediji zadušile in v repertoarju je prišla zevati vrzel. Sezonsko delo je doživelo močno tizenadenje. Usoda »Milijon tečaj«, netendenciozne nove ruske komedije, bi bila zadeva dubrovniškega kongresa. Katajeve je že danes velik komediograf: njegova dela bodo ostala, ker so umetnine, ki segajo preko časa. Pred tem je doletela veseloliga »Veseli vinograd« — bo bolj žalostna usoda, katero bi bilo pred nekaj leti smešno prerokovati. Naturalistična veseloliga je naletela na odpor.

* Prvi del glej »Jutro« z dne 8. t. m.

je izrazito političen, čeprav zastrl s krinko visoke kulturne zamaknjenosti. V javnem življenju je zelo priporočljivo priznanje, s katerim orojem se ljudje bijejo. Besnost tega spopada je pokazala, da je ostala doždevna svoboda le še pajčevina na Tobijevih očeh.

Ob koncu sezone se je zaradi manjšanih dotacij vnela ostra debata, polemika o gledališki krizi. Izšli so članki v časopisu, zborovala so zastopstva vseh kulturnih organizacij, režiser Sest je pisal daljši članek v »Gledališkem listu«, o uspehu je zaenkrat vse tiho. Ne ve se, ali se je osnovalo društvo ljubiteljev gledališke umetnosti in ali se kino — vstopnice obdavčijo z obolom. V lanskem pregledu sezonskega dela smo opozarjali na krizo in poudarjali idealizem ansambla, ki v težkih razmerah vrši več kot službo. Videti je, da se večina še danes ne zaveda, kakšne razmere jih obkrožajo. Ni nobenega dvoma, da bi obdavčenje kino — vstopnic precej pripomoglo, da bi se ne smela dotacija znižati in bi bilo zelo važno, organizirati številnejši obisk, sistematično in po načrtu. Predloge za ureditev obiska bi moralo izdelati najprej gospodarsko vodstvo gledališke uprave, če bi pravilno čutilo svojo odgovornost. Vendar bi vsi ti poizkusi ne odstranili vzrokov krize, ki ima globlje vzroke in bodo tudi posledice težje, kot se pričakuje.

Gledališče ni namreč šele zabredlo v krizo; le-ta je akutno vprašanje prenekatih let. Le postruje se od dne do dne. V letošnji sezoni je hujska kot prej in se ne motimo, če še občutnejšo napovedujemo. Gledališka kriza je tesno povezana z gospodarsko krizo, iz katere najbistrejše glave ne poznajo izhoda. Gospodarsko življenje ima akutno vnetje in se le malo ve, če ne postane kronično. Zato bi bilo zelo nemumno izločevati gledališko zadrego iz celotnega kompleksa. Pomisliti je treba, da živimo v času, ko

je cena pšenici dosegla najvišjo stopnjo v zadnjih štiri sto letih in ko ni mednarodni promet še nikdar zdrlnik tako globoko. Redko kdaj je bila kupna moč manjša kot danes. Ob pomnoženem številu prebivalstva vlada 25% brezposelnost delavstva. V dnevih gledališke krize umirajo otroci rudniških delavcev od gladi. Ali so vsi ti znaki brezpomembni? Ali se ne bi kulturni krogi zgrajali, če bi postavili vprašanje: »komo dotacija? ali otrokom rudniških delavcev ali gledališču?«

Kupna moč je padla skozi dejali. Zanimiva bi bila statistika gledaliških abonmentov. Najbrže bi pokazala, da se je tudi socialni ustroj naše družbe izpremenil. Brez dvoma je bil obisk gledališča v prvih povojnih letih močnejši kot danes. Takrat je denar ležal na cesti, meščan si je prišel dovoljevati luksuz, za kar je smatral tudi gledališče. Lože so izpodirvale parter, v katerem se je zbiral inteligentni proletarijat in tisti sloj, ki si je zaželel kulturnih vrednot, potem, ko se je iz delavskega razreda povzpelo do samostojnih poklicev. Malomeščan je ali top ali romantik, vselej pa konservativen uživalec zmernih do umetnosti. Nova inteligenca, ki je spodrasla iz delavskega stanu, je gibčnejša. Zeljna je užitek, bodisi zabave ali globljih kulturnih vrednot. Ni obremenjena z malomeščansko topostjo, sprejemljiva je za razvoj, za nove oblike, če ji le nudijo doživetje. Kupna moč tega sloja je tako močno prizadeta, kakor se je resnični inteligentni stan sproletariziral. Čeprav se je ta novi spodračajoči stan zaenkrat umeknil iz koncertnih dvoran, iz gledališča, je vendarle jasno, da že dominira nad malomeščanstvom. V boju za svoje vitalne potrebe niha med prevzeto dedščino malomeščanstva in svojim poreklom. Zato si ne more ustvariti izrazite socialne oblike in pogojev za svoj razvoj. Govoriti o kmetu in delavcu v gledališki

krizi, bi se reklo, zajahati zopet Don Quichotovo kobilo. Kdo naj torej vzdržuje gledališče, rešuje njegovo krizo? Danes je poklican meščan, da ustvari več kot je država zmožna prispevati.

V povojnem življenju meščan ni utrpel takega upada svojega življenjskega standarda kot so ga mezdni in inteligentni sloji. Nikakor nečemo zmanjševati dolžnosti države za svoje kulturne institucije. Neštokrat smo že poudarjali popolno enakopravnost vseh kulturnih institucij v državi, še posebej bi morala država prispevati za vse prosvetne ustanove v predelih, ki so po gospodarski in socialni strukturi pasivni. Univerza in gledališče so prvi temelji kulturnega razvoja v vsakem narodu. Teh stebrov ni mogoče omajati, če je splošna sila še tako nujna. Statistika je baje pokazala, da bi gledališče z nezmanjšano dotacijo lahko izhajalo, ker ga proti pričakovanju še vedno podpira dnevni inkaso, ki je najbrže za naše razmere in časa večji kot bi bilo pričakovati. Priprani smo, da bi se ta dotacija marsikje drugje lahko prištelila, če bi vsi občutli državo kot enoto, enakopravno in skrbno za vse predele. Tudi glede obiska bi država lahko marsikaj pokrenila. Spominjam se, da banska uprava ponovno priporoča šolam obiske prosvetnih filmov, med katerimi so nekateri dvomljive kvalitete. Ali bi ne mogla v sporazumu z gledališkim vodstvom odrediti, da bi bili obiski posebnih dijaških predstav, čeprav po znižanih cenah, obvezni ali organizirani?

Poleg teh misli, ki so le skromen načrt, kako bi bilo treba motriti gledališko krizo in se spogledati z neizpodbitnimi dejstvi, nas opozarja čas, da je problem globlji, vse bolj kompliciran kot si mislimo. Človeka vzmernja vprašanje, ali ne prihaja čas, ko bo tudi ob najidealnejšem državnem gospodarstvu beda trboveljske dece zatrla vse kulturne probleme. I. K.

Gospodarstvo

Pred novimi trgovinskimi pogodbami

Mesec julij bo za našo trgovinsko politiko prav posebno važnosti. S celotno vrsto držav bomo v bližnji bodočnosti imeli trgov. pogajanja. Z Grčijo so, kakor znano, ta pogajanja že v teku. Po beograjskih vestih pogajanja ugodno napredujejo. Gre predvsem za vprašanje, v kakšnem odstotku naj naša država za izvoženo blago kupi grške proizvode na podlagi kompenzacije. Naša trgovinska bilanca z Grčijo je bila vedno visoko aktivna, ker ima Grčija le malo izvoznih predmetov, ki prihajajo v poštev še naš uvoz. Po dosedanjih pogodbah smo morali kompenzirati 35 odstotkov našega izvoza z uvozom iz Grčije, Grčija pa zahteva, da se ta odstotek zviša.

Z Avstrijo se že pred tedni vršila pogajanja v Beogradu, ki so bila prekinjena, da moreta obe delegaciji proučiti obojestranske zahteve. Včeraj so se ta pogajanja znova pričela na Dunaju. Tu gre predvsem za uvozno kontingente za živino, zlasti svinje. Kakor je podoba, ne bo šlo brez težav, ker hoče Avstrija omejiti uvoz iz naše države, opirajoč se na pasivnost naše trgovinske bilance z našo državo. Avstrija zaradi tega že deli časa na najrazličnejše načine ovira uvoz jugoslovanskega blaga, dočim postopa v prometu z Madžarsko mnogo liberalneje. Posledice tega postopanja so se že pokazale v avstrijski trgovinski statistiki, po kateri je znašal v maju avstrijski izvoz v Jugoslavijo 5.6 milijona šilingov, avstrijski uvoz iz Jugoslavije pa 5.8 milijona šilingov. Avstrijsko-jugoslovanski promet se torej že približuje uravnoteženju, dočim ima Madžarska nadalje precej aktivno bilanco, saj je v maju izvozila v Avstrijo za 11.5 milijona šilingov, uvozila pa je iz Avstrije le za 7.3 milijona šilingov, kar približno ustreza doporumi med Madžarsko in Avstrijo, po katerem priznava Avstrija Madžarski pravico, da za 50 odstotkov več izvozi v Avstrijo nego uvozi iz Avstrije.

Velikega pomena bodo tudi naša pogajanja z Nemčijo, s katero smo že od 3. marca t. l. v brezpogodbem stanju. Kakor je »Jutro« že poročalo se bodo ta pogajanja pričela čez teden dni. V trgovinsko-političnem razmerju z Nemčijo smo prišli z mrtve točke šele, ko je odstopil nemški minister Hugenberg, ki je vodil vsa štiri gospodarska ministrstva in je bil inspektor ter organizator nemškega agrarnega protekcionizma. Njegova politika je imela malo uspehov, škodovala pa je mnogo izvoznim interesom nemške industrije. Z odstopom Hugenberga je padla glavna ovira za ureditev trgovinskih odnosov med Nemčijo in agrarnimi državami. To dni so nemška poslaništva v agrarnih državah sporočila vladam željo nemške vlade, da se regulirajo trgovinski odnosi. O tem je bila obveščena tudi naša vlada. Madžarska je te dni sklenila z Nemčijo sporazum glede izvoza 1 milijona met. stotov pšenice po preferenčni carini, sedaj pa se bodo v Berlinu vršila še pogajanja zaradi uvoza koruze.

Po beograjskih vestih je v našem trgovinskem ministertvu pripravljeno tudi že gradivo za nova trgovinska pogajanja s Češkoslovaško, Turčijo in Albanijo.

Gibanje našega indeksa cen

Naš indeks cen v trgovini na debelo, ki ga sestavlja Narodna banka, se je od lanske jeseni do letošnjega februarja nekoliko dvignil, potem pa je vsak mesec polagoma popuščal. V februarju je znašal totalni indeks 68.4 točke (baza: 1926=100), v maju 67.0, v aprilu 66.3, v maju pa 64.9. Šele pretekli mesec se je to padanje ustavilo. Narodna banka je pravkar izdala indeksne številke za mesec junij, iz katerih je razvidno, da se je splošni indeks nasproti predhodnemu mesecu popravil za 1.2 točke, tako da znaša za junij 66.1.

To povišanje splošnega indeksa je posledica sprememb, ki so se pojavile v raznih skupinah. Indeks rastlinskih proizvodov se je od maja na junij dvignil od 59.3 na 61.1, in sicer zaradi tega, ker so se popravile cene žitu (razen ovsa), in cene fižola. Indeks cen živine in živinskih proizvodov se je dvignil od 55.2 na 57.8, kar je pripisati delnemu dvigu cene svinjam srednje teže, sirovim kozam in jajcem, dočim se cene težkih svinjam in masti nekoliko popustile. Zaradi podražitve usnja in moke se je nekoliko dvignil tudi indeks industrijskih proizvodov (od 71.8 na 72.0), dočim je ostal indeks mineralnih proizvodov nespremenjen (75.1). Posamezni indeksi cen kažejo zadnja leta naslednje gibanje:

	ind. rastl.	živ. indust.	totalni.
junij 1928.	124.6	110.0	99.6
1930.	91.5	93.7	80.5
1931.	77.8	71.7	71.7
1932.	72.2	55.0	63.4
1933.	61.1	57.8	72.0

Naš skupni indeks, ki je v juniju znašal 66.1, je torej v primeru z lanskim junijem le za 1.2 točke višji. Navzlic zunanji oslavitvi dinarja se torej naš nivo cen ni nasproti lanskemu letu bistveno dvignil. To pa pomeni, da je v zlatu računano naš nivo cen v primeru z lanskim letom precej popustil, kajti zlati indeks bi za junij znašal točno 50, naš današnji nivo cen je torej v zlatu za polovico nižji nego je bil v letu 1926.

Omeniti je še spremembe indeksov glavnih uvoznih in izvoznih predmetov. Indeks glavnih izvoznih predmetov se je v juniju nekoliko dvignil, in sicer od 57.4 na 58.7, to je za 1.3 točke; indeks glavnih uvoznih predmetov pa se je povečal le za 0.5 točke, od 74.8 na 75.3. Napetost med indeksom izvoznih predmetov in indeksom uvoznih predmetov, ki je v maju znašala še 17.4 točke, se je torej v juniju skrajšala na 16.5 točke.

Socialno zavarovanje obrtnikov

V nedeljo se je vršila v Beogradu plenarna seja tamošnje Obrtne zbornice, na kateri se je obširno razpravljalo o vprašanju uvedbe socialnega zavarovanja obrtnikov v smislu § 384. zakona o obrtu. Tajnik zbornice dr. Mišić je imel v tem vprašanju daljši referat, v katerem je postavil naslednja načela.

Zavarovanje obrtnikov mora biti obvezno in ga morajo vršiti avtonomne ustanove pod nadzorstvom zbornice. Vsa imovina obrtniškega zavarovanja, ki izvira od prisilnega zavarovanja za primer onemoglosti, starosti, smrti in nesreče, naj se porabi za cilje racionalizacije obrtne proizvodnje z dajanjem dolgoročnih posojil obrtnikom in s financiranjem obrtniškega združenstva. Pri tem je treba seveda paziti na pupilarno sigurnost vlozene imovine in na primerno obrestovanje. Uredba, s katero se naj uvede zavarovanje, naj predvidi državno pomoč, dokler ne pride zavarovanje v pravi tek.

Zavarovanje za primer boleznih obrtnika z rodbino bi stalo približno 20 Din mesečno, pri čemer ni vračunana pravica na bolnišnico. Poleg tega je treba predvideti še 10 dinarjev, ki bi šli v rezervni fond, iz katerega naj bi se kriili stroški za zdravljenje in upokojeve, invalidov ter njihovih rodbin in rodbin umrlih članov. To pomeni, da bi zavarovanje za primer boleznih stalo skupaj mesečno 30 Din. Ker pa je na delu mnogo obrtnikov, ki ne bi bili v stanju plačevati predvidenega zneska za bolniško zavarovanje, naj se za vse poželeske obrtnike določi to zavarovanje kot neobvezno, dočim bi bilo za obrtnike v mestih obvezno. Pokojninsko zavarovanje pa naj bi bilo obvezno tudi za podeželske obrtnike. Po približnem proračunu bi premija za pokojninsko zavarovanje znašala okrog 15 odstotkov predvidene pokojnine. To pomeni, če se vzamejo trije razredi: s pokojnino od 1000, 600 in 300 dinarjev, da bi premija za primer onemoglosti, nesreče, starosti in smrti znašala v prvi skupini 150, v drugi 90 in v tretji 45 Din mesečno, seveda poleg premije za bolniško zavarovanje v višini 30 Din. Te številke se dajo še reducirati s znižanjem višine rente in poslabšanjem ostalih pogojev.

Po daljši debati je plenum zbornice sprejel resolucijo, v kateri se naproša trgovinski minister, da uvede v smislu § 384. obrtnega zakona socialno zavarovanje obrtnikov in da izda tozadevno uredbo. Zavarovanje naj se uvede za vse v zakonu predvidene primere, vendar tako, da se bolniško zavarovanje odloži za gotov čas.

Inserirajte v „JUTRO“

Gospodarske vesti

Prekoračenje dobavnega roka pri javnih dobavah. Združenje trgovcev za mesto Celje opozarja člane na odločbo državnega sveta glede tolažbenega čl. 99. a zakona o državnem računovodstvu. Po tej odločbi se po predpisnem dobavnem roku, ako se na prošnjo dobavitelja ni podajal, ne sme sprejeti poznejše dobavljeni material, temveč se mora pogodba v smislu čl. 98. zakona o državnem računovodstvu razveljaviti. Prošnja za podajanje dobavnega roka, ki mora biti po tarifni postavki 24-a zakona o takсах kolkovana s kolkom za 100 Din, mora biti vložena vsaj 10 dni pred potekom dobavnega roka.

Nepričakovan uspeh češkoslovaškega notranjega posojila. Ko je bilo 30. junija zaključeno vpisovanje 5 odst. češkoslovaškega notranjega investicijskega posojila, je bil nekaj dni pozneje objavljen začasni rezultat vpisa v višini 1787 milijonov Kč. Pretekli teden je bila objavljena številka 1900 milijonov, sedaj pa je pokazal račun, da je izlo dejansko vpisano nad 2 milijardi Kč. Izkazalo se je, da je mnogo interesentov tik pred zaključkom emisije roka vpisalo znatne vsote, ki so bile šele naslednje dni vplačane, kar je imelo za posledico, da so jih mogli šele sedaj obratovati. Tako se je skupna vsota dvignila na 2045.5 milijona Kč, ki pa še ni definitivna. To je gotovo vsota, s kakršno tudi optimisti niso računali.

Hmelj v Češkoslovaški. Zatec, 8. julija. Tendence na hmeljskem trgu je bila mirna in je bilo povpraševanje po lanskem kakor tudi po starejših letnikih slabo. Cene se gibljejo za letnik 1932. od 1800 do 2100 (zadnji teden 1800 do 2200), za letnik 1931. pa od 750 do 850 za 50 kg. Resnične (efektivne) cene pa so v poedinčnih primerih oslabele pod ta nivo. Stanje hmelja se je v rasti nekoliko zboljšalo, vendar pa so nasadi neenaki in zapozneli. Hladno vreme zadnje razvoje rastlin, da ne nastavlja panj. Zgodnji hmelj je pričel pridelati. Pozni hmelj kaže bolj svežo in večjo rast, toda zaradi zapoznelosti se je bati, da ne bo dosegel vrha žičnice. Zdravstveno stanje hmelja je zadovoljivo. V nizkih legah so se uši tako pomnožile, da je bilo ponovno brizganje s tobačnim izvlečkom potrebno. — Nemški odbor Jednoty chmelarske.

Omejitev hmeljskih nasadov v Nemčiji. Novi nemški minister za prehrano in kmetijstvo Darré je izdal uredbo o urejanju površine hmeljskih nasadov, ki določa, da se mora vsako leto v drugi polovici junija točno ugotoviti površina hmeljskih nasadov v Nemčiji (letos izjemoma do srede avgusta). Na podlagi ugotovljene površine bo potem minister do 1. novembra vsako leto določil, v kakšnem obsegu se smejo v naslednjem pridelovalnem letu nasadi povečati, upoštevajoč gospodarske potrebe in izgube za vnovčenje hmelja. Po določenem ključu se bo potem dovoljena površina nasadov razdelila na posamezne dežele. Na posestvih, na katerih ni bilo ob času ugotovitve površine nobenih za donos sposobnih hmeljskih nasadov, se brez dovoljenja oblastev ne sme zasadi hmelj. Prošnje za povečanje nasadov morajo biti vložene do 10. septembra predhodnega leta, in sicer pri občinah, ki jim je treba tudi sporočiti, koliko nasadov je bilo opuščenih.

Dobave. Komanda draveke divizijske oblasti, intendantura v Ljubljani razpisuje za 11. julij dobavo živin, in sicer 3000 kg zдробa, 1500 kg leče, 20.000 kg svinjske mase ali 25.000 kg olja, 300 kg suhih eliv, 15.000 kg kislega zelja, 3000 kg sfilec, 7000 kg makaronov in 15.000 kg kisle repe. Pri isti komandi se vrši 18. julija licitacija glede dobave 30.000 komadov posteljnega desk. Strojni oddelek direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. julija ponudbe glede dobave 150 kg azbestnih grafitnih vrvi 15 mm in 150 kg azbestnih grafitnih vrvi 20 mm; do 18. julija pa glede dobave 680 kg zavojev za kotle s polokroglo glavno in 590 kg navadnih žičnikov, trgovske kvalitete.

Borze

10. julija

Na ljubljanski borzi je danes deviza Newyork v skladu z zunanji notranji notranja novopostila, in sicer od 53.83 na 50.79 dinarjev za 1 dolar (srednji tečaj skupaj s premijo). Znova pa je popustila tudi deviza London. Okrepila se je le deviza Berlin, dočim so vse ostale devize za malenkost slabše. Avstrijski šiling notira v privatnem kliringu 8.734 do 8.85 (v Zagrebu 8.7550 zaklj., v Beogradu 8.81 zaklj.). Grški bont so bili v Beogradu zaključeni po 41.

Na zagrebškem efektbnem tržišču je bila danes tendenca prijazna pri živahnej-

šem prometu. Vojna škoda se je trgovala po 197, 199 in 200, za julij po 203, za december pa po 203. Tudi 7% investicijsko posojilo je bilo čvrstše in se je trgovalo po 46 in 47. Promet je bil še v 8% Blair-rovem posojilu po 35 in v 4% agrarnih obveznicah po 27 in 28.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2310.96 — 2322.32, Berlin 1366.80—1377.60, Bruselj 801.07 do 805.01, Curih 1108.35—1113.85, London 189.75—191.35, Newyork ček 4008.27 do 4036.53, Pariz 224.32—225.44, Praga 170.34 do 171.20, Trst 303.51—305.91 — (premijsa 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.75—8.85.

Curih. Pariz 20.19, London 17.155, Newyork 354, Bruselj 72.30, Milan 27.375, Madrid 43.15, Amsterdam 208.10, Berlin 123.45, Dunaj 59, Stockholm 88.45, Oslo 86.15, København 76.65, Praga 15.37, Varšava 58.35, Bukarešta 3.08.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 11.87, London 30.21, Milan 48.16, Newyork 620.87, Pariz 35.53, Praga 25.32, Curih 175.53, 100 S v zlatu 128 S pap.

Elekti

Ljubljana. Volna škoda 200 den., 7% investicijsko 46 den., 8% Blair 35 den., 7% Blair 32 — 34, 7% Drž. biopelkarna banka 50 den., 6% begluške 32 — 35, 4% agrarne 27 — 28.

Zagreb. Državne vrednote: Volna škoda 201 — 208, za december 200 — 205, 7% investicijsko 45.50 — 47, 4% agrarne 26—28, 7% Blair 32 — 34, 8% Blair 34.50 — 35.25, 6% begluške 23.75 — 33.50; bančne vrednote: Priv. agrarna banka 215 — 220; industrijske vrednote: Sečera Osejek 145 do 152.50, Trbovlje 140 — 170, Isis 15 — 26. Beograd. Volna škoda 200, 199 zaklj., 7% investicijski 45 — 45.50, 6% begluške 33.80, 33.25 zaklj., 7% Blair 35 bl., 7% Drž. biopelkarna banka 50.50 den., Narodna banka 3830 zaklj., Priv. agrarna banka 217, 215 zaklj.

Dunaj. Državne železnice 15.66, Trbovljaka 15, Alpine — Montan. 12.50, Sečera 22.75.

Blagovna tržišča

2170.

+ Chicago, 10. julija. Začetni tečaji: Pšenica: za dec. 101.50, za marc 104.75; koruza: za sept. 67.75, za marc 74.25; oves: za sept. 46, za dec. 47, za marc 49, rž: za sept. 82.50, za marc 91.50.

+ Winnipeg, 10. julija. Začetni tečaji: Pšenica: za julij 84.50, za okt. 96.

+ Ljubljanska borza (10. t. m.) Tendence za žito čvrsta. — Nudijo se (vse za slovensko postajo) plačilo 30 dni: Pšenica (po mlevski tarifi): baška, 76 kg po 285 do 290; baška, 77 kg po 285 — 300. — Korusa (po mlevski tarifi): baška promptna po 127.50 — 132; za julij po 135 — 137.50. Moka: baška 30c po 430 — 435; banatska po 440 — 445.

+ Novosadska blagovna borza (10. t. m.) Tendence prijazna. Prometa je bilo 63 vagov. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, Sombor, srednjenabatska, gornjenabatska, baška potiska, baška ladja Tisa, ladja Begej, gornjenabatska, sremeka 235 — 340. Korusa: baška, sremeka 74 — 76; baška okolica Sombor 75 — 77; slavonska, baška bela, baška za avgust, sremeka za avgust, parit. Indijca, baška ladja Sava, Begej 78—80; banatska 72—74; baška ladja Tisa 79—81; baška ladja Dunav 80—82. Oves: baški, arem. in slavonski 87.50 — 92.50. Ječmen: baški in sremeki, 64/65 kg 98 — 100; poletni 66/68 kg 100 — 102.50. Moka: baška, banatska 30c in 30c, 355 — 370; 30c 335 do 350; 30c 315 — 330; 30c 285 — 295; 30c 185 — 195; 30c 65 — 67.50. Otrobi: baški, sremeki 52.50 — 57.50; banatski 52.50 do 55. Fižol: baški in sremeki beli 100 — 105.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

10. julija.
Ljubljana 7, 764.1, 19.8, 83, mirno, 10, —, —; Ljubljana 13, 764.8, 25.0, 57, S2, 6, —, —; Maribor 7, 764.5, 20.0, 80, NW1, 5, —, —; Zagreb 7, 764.6, 22.0, 80, ESE2, 10, —, —; Beograd 7, 763.9, 17.0, 90, mirno, 1, 4.0, dež; Sarajevo 7, 769.4, 16.0, 70, mirno, 5, —, —; Split 7, 763.3, 24.0, 60, NE2, 1, —, —; Kumbor 7, 761.3, 24.0, 50, NNW1, 0, —, —; Rab 7, 764.1, 24.0, 60, mirno, 9, —, —; Vis 7, 757.1, 24.0, 60, N3, 3, —, —; Temperatura: Ljubljana —, 18.6; 26.0, —; Maribor 27.6, 18.0; Zagreb 28.0, 18.0; Beograd 26.0, 14.0; Sarajevo —, 12.0; Split —, 21.0; Kumbor —, 19.0; Rab —, 21.0; Vis —, 20.0.

„Leonardo da Vinci“ v slovenščini

Največje epinno delo ruskega pisatelja Dimitrija S. Merežkovskega, ki že dolgo leta živi v Parizu, je velika trilogija »Krist in Antikrist«. V nji je pisec — takrat še v polnem razmahu svoje tvorne sile — umetniško oživil zahajajoči svet antike (Julijan Apostata), prepoved humanizma (Leonardo da Vinci) in vzhod nove Rusije z njenimi protilevji in besmi (Peter in Aleksije). Ta trilogija je po splošnem priznanju dosegla višek v drugem delu. Roman o cesarju Julijanu, ki skuša obuditi svet helenskih bogov, je poln lepih strani, prav tako kakor je tretji del trilogije mogočena epopeja petrovske Rusije, ki je bila podobno razkvašena in vzkipla kakor današnja. Toda najenotnejši in kvalitativno najvišji je »Leonardo da Vinci«, roman renesance in roman enega izmed reprezentativov te dobe, slovečega slikarja Leonarda da Vincija.

Merežkovskij je dovršil prvi del svoje trilogije l. 1896. »Leonardo da Vinci« pa je izšel l. 1902. Z njim, ki je kajpak doela samostojno delo, katerega združuje s prvimi in tretjim delom trilogije zlasti osnovna ideja, si je Merežkovskij pridobil evropski sloves. Kmalu ne bo pomembnejšega naroda v Evropi, ki ne bi imel v svojem jeziku tega romana. Slovenci smo ga dobili 30 let po izidu izvirnika, Hrvatje ga imajo že čez 15 let v izvrstnem prevodu Ise Velikanovića (in z uvodom Iz Kršnjavega — uvod v slovenski izdaji pogrešamo). Vsekakor je slovenski prevod »Leonarda da Vincija« vreden, da mu posvetimo nekoliko vretic, ki pa niso namenjene literarno izobraženim čitateljem in poznavalcem ruske književnosti, marveč širšemu občinstvu.

Osnovna misel trilogije Merežkovskega je njegova, v poznejših spisih celo preveč podjarena misel o usodni borbi med Kristom

in Antikristom. Merežkovskij veruje, da se je s Kristusom prihodom na svet prelomila zgodovina človeštva; njegovi nauki so odkrili človeškemu duhu nov svet, ki je živo nasprotje grškemu in rimskemu človekornemu in svetozornemu gledanju, katero poel nastopa v antitezi (figurativno: Antikrist). Oba svetova sta se spustila v boj, in ta borba teče skozi vekove prav v naše dni, ko je popriela ose najusodnejših oblik. Paganski in krščanski duh pa se moreta naposled pomiriti v veliki harmoniji tretjega carstva, carstva duha, ki je o nji sanjal tudi Ibsen (»Pjer Gynt«).

V »Julianu apostatu« se odigrava dramatična borba med starimi bogovi (helenističnim življenjskim idealom), ki jih zastopa sanjarski reformator cesar Julian, in med Kristom, čigar verski nauki so bili za takratni svet novi in zaradi svoje mističnosti tako mikavni, da so se ljudje odpovedovali življenjskim elastem in so postajali duhovni heroji, evnetniki, asketi. Na Julianu in njegovem krogu, ki se ne more več znati v novem času in ki meša antični naturalizem, pa kult lepote in prirodne sile, s neriziki in v drugim orientalsko — mističnim verovanji, je Merežkovskij pokazal nemogoč starega sveta nasproti mlademu, evrežemu krščanstvu. Toda v starih bogovih, ki so kajpak samo simboli vodilnih kulturnih in verskih idealov, so skrita semena nemrtosti, ki bodo vzkliči čez vekove v drugi duševni klimi. »Julijan Apostata« končuje Merežkovskij z elegičnim poglavjem, ki ga zaključuje krščanski prizor sredi antičnega, dejal bi, longinoveke občutene prirode, in ki izveneva v stavek:

»V sici Anatolia, Amijana in Arsinoje pa je že bila velika radost Preporoda, kakor solnce, ki nikdar ne zaide.«

To solnce je v petnajstem stoletju obinilo Florenco, mesto umetnosti. Po padcu Carigrada, ki je postal plen Turkov, so se s tečili v Italijo bizantski pisemski in misel-

ci, zadnji neposredni dediči helenistične kulture in jezika. Vzraslo je zanimanje za grški jezik in za stare pisatelje; njih neposredno proučevanje je kmalu postalo moda in preko katoliške Italije, ki se je drnila iz erodnega veka in razpisala svoje energije v majhnih državah in despotijah, je zavel osvetoželo veler humanizma.

O Preporodu (riorginamento, renaissance) obstoji obsežna literatura, ki obravnava njegovo celotno podobo ali pa samo odločilni vpliv na posamezne oblike tedanjega javnega in duhovnega življenja (politiko, znanost, likovno umetnost, narsvetne odnose in dr.). Najbolj znana episa sta Burkhartova in Gorbinajeva knjiga, prva kot zgodovinski opis, druga kot literarna, v dramski formi izoblikovana galerija velikih renesančnih moči. Merežkovskij je s svojim romanom »Leonardo da Vinci« vsaj toliko kot oba navedena avtorja razširil zanimanje za konec 15. in začetek 16. stoletja v Italiji — za tedanje gibanje, ki je nedvomno imelo daljnosežne posledice za kulturni razvoj Evrope v štirih nadaljnjih stoletjih prav do naših dni.

Merežkovskij je s svojim »Leonardo da Vincijem« odprl čitatelju sila vabljivo, široko zgodovinsko obzorje. Roman je epical — prav kakor Flaubert svojo »Salambo« — na osnovi podrobne študija vse literature o tej dobi, njenih doživetih in osebnosti in po intuitivnem rekonstruiranju preteklosti na licu mesta, v kraeni Florenci, ki s svojimi spomeniki preteklosti očara in uspada v sen o minulosti vsakega dojemljivega tučca, ki je kdaj hodil mimo njenih renesančnih palač. Merežkovskemu očitajo kritiki, da zgodovinske plasti svojih romanov pregozdo koniči drugo na drugo in da prenaša prostora izri osebni usod. Tako postaja ponekod dolgočazen in neprevlečen. Pozna se mu, da s svojimi umetniškimi stvaritvami prečito oznanja svoje religiozno-filozofske nazore. V slednjem se pač kaže

pravega Rusa, ki neizmerno ljubi razgovore o filozofskih vprašanjih. (Belinski pravi o nekem dijakem krožku: Šest ur smo neprestano debatirali in se nismo rešili vprašanja, ali je Bog ali ga ni!). Glede drugih očitkov bi kritikom kar pritrdili, zlasti če pomislimo na njegove najnovejše leposlovne in filozofske epise, ki so ponekod kar neprevlečljivi. V »Leonardo da Vinciju« najmanj čititi se šibke strani njegovega peresa. Ne da jih ne bi bilo: med dejanje se vpletajo cele strani iz Leonardovih zapiskov in spisov. Avtentični material in na videz avtentično, dejansko pa izmišljeno gradivo se vrstita kakor pravi in umetni zobje. Marsikje je pripovedovanje razvečeno in težko obloženo s podrobnostmi. Toda kaj je to v primeru s celotnim vtikom te renesančne epopeje!

Kakor v zasanjan svet, se takoj v prvih poglavjih zapremo v zlato dobo upodablajoče umetnosti in humanistične književnosti. Nepozaben mi ostane prizor — in več kot petnajset let je tega, kar se mi je bil prvič vtisnil v spomin —, ko se pojavi Leonardo da Vinci. Poslej ga spremlja skozi vsa knjiga, tja do njegove samotne smrti, in sicer tako, kot spremlja živga človeka: vidis ga, kako hodi, kako gleda, kako slika. In še dalje: gledaš mu v dušo, česar živemu človeku ne moreš. Veliki Leonardo, ta tekmeč nič manjšega Michelangela, slikar, znanstvenik, izumitelj, prvi človek 19. stoletja, konstruktor, mehanik in materialist v duhu njegove prirodoslovne filozofije, ki se je po volji usode rodil skoraj štiri stolet prej, ta Leonardo je pri Merežkovskem osrednja oseba cele prepovedane dobe. Nedvomno je poleg vsega drugega najprepričljivejša Leonardova biografija, njegov pravi »romanizirani življenjepis«.

Glavni junak tega romana pa je prav za prav doba sama, kakal Leonardo je prav tako nien predstavitelj kakor so njeni reprezentanti Borgiji (Cezar, Lucretia, papež

Aleksander VI.) in drugi. Nekatera poglavja, o odnosu prizori »Leonarda« razvedro monumentalno kakor renesančne podobe in silijo ljubitelja književnosti, da se zopet in zopet vrata k njim, uživajo v pisateljevi umetnosti, ki je to dosegla resnično visok vzpon. Lahko se vprašujemo, ali ememo zaupati pisateljem zgodovinskih romanov, ko celo znanstveni zgodovinarji večkrat mešajo »resnico« in »pesnitev«, pomagajo si a fantazijo preko številnih vrzeli, ki so ostale med sledovi minulih dob. Toda Merežkovskij je ta tako ljubezni pripraveden, da kmalu omami in uspada naše dvome in nas preko vseh pomislekov pripelje v obljubljeno deželo iluzije, ki nam kaže minulo kakor v času in prostoru prisotna resničnost.

Niž ne dvomimo, da pomeni slovenski prevod »Leonarda da Vincija« izpopolnitev naše prevodne književnosti z delom, ki smo ga v slovenskem jeziku že dolgo pogrešali.

Prevod je potolet iz peresa dr. Frana Bradačja. Ni na tem mestu prostora, da bi se spuščali v njegovo oceno. Nedvomno bi se n. pr. Otton Zupančič ali Vladimir Levstik lažje približala — ne besednemu ogrođu romana, ki ga je najbrž tudi dr. Bradac dobro preštval v naš jezik, marveč notranji sili in ritmični avtojenosti avtorjevega sloga; poleg tega bi delala še z večjim besediščem domačega jezika. Vendar se zdi, da je prevod dostojen slavnega izvirnika. (Drugi na; ga primerjajo z originalnim tekstom: ob delu take kvalitete bi bilo to potrebno, saj — mimogrede omenimo — naši revijonalni ocenjevalci že kar preveč zanemarijajo take primerjave.) Umetniška propagandca (inž. Hugo Uhlir) je »Leonarda da Vincija« izdala v dveh lepo opremljenih zvezkih, ki bi fima poleg uvoda prvemu zvezku priložili še kaj ilustracij, kakor jih imajo vse večje izdaje tega umotvorca.

Iz življenja in sveta

Elektrika zdravi

Zdravljenje paralize in drugih boleznih te vrste z ultrakratkimi valovi namestu z malarijo ni že nič novega. V principu gre za koncentracijo električne energije med dve kondenzatorski plošči, med temi pa sedi oziroma leži pacient, ki mu ultrakratki valovi brez nadaljnjih postopkov zvišajo telesno temperaturo na 40 do 41 stopinj Celzija. V tej umetni vročici izginja moč lutičnega obolenja.

Metoda je torej zelo preprosta — le da je bila za pacienta spočetka vse drugo nego prijetna. V vročini so se namreč začeli na vse pretege potiti, pri čemer je obstajala nevarnost, da se brezlični valovi koncentrirajo na znojnih kapljicah in povzročijo iskre, če ne celo opekline.

Da bi odpravili to nevarnost, so ameriški tehniki in zdravniki v sanatoriju Miami Valley v Daytonu skonstruirali umno pripravo, ki jo imenujejo »električni kabinet«. Pacient pride gol v posodo, ki je neprodušno odločena od svoje okolice, tako da mu samo glava gleda iz nje. Po vključenju valovnega oddajnika se njegova telesna temperatura med kondenzatorskimi ploščami mahoma zviša na 40 do 41

duševne bolezni

stop., istočasno pa zastruji skozi kabinet zračni tok 66 do 94 stop. in z minimalno količino vlage (samo 1 desetino odstotka), tako da se mu znoj sprosti suši.

Procedura v električnem kabinetu traja kakšnih 5 ur, ki jih pacient v teh okoliščinah zlahka prenese, a kmalu po njej more ostaviti sanatorij svež in zdrav. Čez nekoliko dni se vrne na ponovno obravnavanje. Dve proceduri po dotedanjih ugotovitvah povsem zadostujeta za ozdravljenje začetne paralize, sušenja očesnih živcev, sušenja hrbtenice in drugih lutičnih obolenj, pri katerih se uporabljajo še specifični medikamenti, kakor bismut, jod in arzen.

Zelo izvrstno sredstvo pa je električni kabinet tudi proti vnetju sklepov, kapaviškim infekcijam in motnjam krvnega obtoka v okončinah. Da-li je ozdravljenje trajno in popolno, to se danes ne da še povedati, ker je ta metoda še premlada in bi jo morali še preizkusiti. Vsekakor pa se da udobno ponoviti vsak čas. V težkih primerih paralize je pokazala dobre delne uspehe in tu bo pač metoda z vcepitvijo malarije po Wagner-Joureggu še nekaj časa uspešnejša od nje.

Ruski obisk v Parizu

Litvinov,

ruski ljudski komisar za zunanje zadeve v spremstvu pariškega sovjetskega poslanika (levo) Dovgalevskega po svojem obisku pri francoskem ministrskem predsedniku Daladieru

Smrt uglednega angleškega romanopisca

V Londonu je umrl po daljši bolezni sir Anthony Hope, znani angleški romanopisec. Rodil se je leta 1863. in je bilo njegovo pravo ime Hawkins. Študiral je pravo, a se je kmalu posvetil pisateljevanju.

Napisal je celo vrsto romanov, med katerimi je imelo poseben uspeh »Kraljevo zrcalo«. Pisal je tudi pustolovske povesti in humoristične novele. Kot dramatik ni uspel.

Pri številnih nadlogah ženskega spola, povzroči »Franz Josefov« grenčica najboljše olajšanje. Spričevala klinike za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo milo odvajajoče »Franz Josefove« vode, zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Četrta poroka Carusove vdove

Vdova nekoč svetovno znanega italijanskega tenorja Carusa, gospa Doroteja, se je te dni v Parizu četrto poročila in sicer je vzela toplot moža v pariških družabnih krogih zelo znanega Američana dr. Charlesa Adamsa (Holderja).

Smrtni polet v filmu

V bližini Versaillesa je 20-letni italijanski letalec Bistario izvajal vsakovrstne zračne akrobacije, ki so jih snemali za neki film. Med nekim lopingom se aparat ni mogel več pravčasno postaviti v pravi položaj in je treščil na tla.

Ta prizor je filmska kamera posnela kakor vse druge. Operater je sploščka mislil, da gre samo za posebno drzno umetnijo, dokler se ni Bistarijevo letalo razbilo in so potegnili letalca s smrtnimi poškodbami izpod ruševin.

Vzgojna stališča romunskega kralja

Kakor piše neki bucareštanski list, ima romunski kralj Karol v pogledu vzgajanja otrok povsem drugačno naziranje, nego jih predpisujejo dvorne tradicije. Vsekakor se trudi, da bi bila vzgoja njegovega devetletnega sina in prestolonaslednika Mihaila čim bolj naravna.

Navedeni list pravi, da je kralju Karolu mnogo na tem, da pride njegov sin čim bolj v dotik z vrstniki iz vseh ljudskih slojev in da se v njihovi družbi počuti čim bolj neoviranega. Iz bucareštanskih šol mu je izbral za družbo celo vrsto dečkov, ne glede na njih stan in imetje njihovih staršev. Med najboljšje prijatelje malega princa spada sin nekega strojnega ključavničarja, s katerim se čestokrat živahno boksata.

Prvotno se princuvali mali tovariši niso prav upali ravnati s princem kakor s svojim človekom, potem pa jim je dal kralj nekega dne sporočilo, da bo vsak kaznovan, ki bo prejel od prestolonaslednika kakšno bunko, a je ne bo na mestu vrnil z obrestmi vred. Pri naslednji priliki so princu že krepko nabili...

Novi roman »Življenja in sveta«

V prihodnjih številkih »Življenja in sveta« začne izhajati novo izvirno slovensko literarno delo, roman

Zapiski Borisa Molana

ki ga je napisal

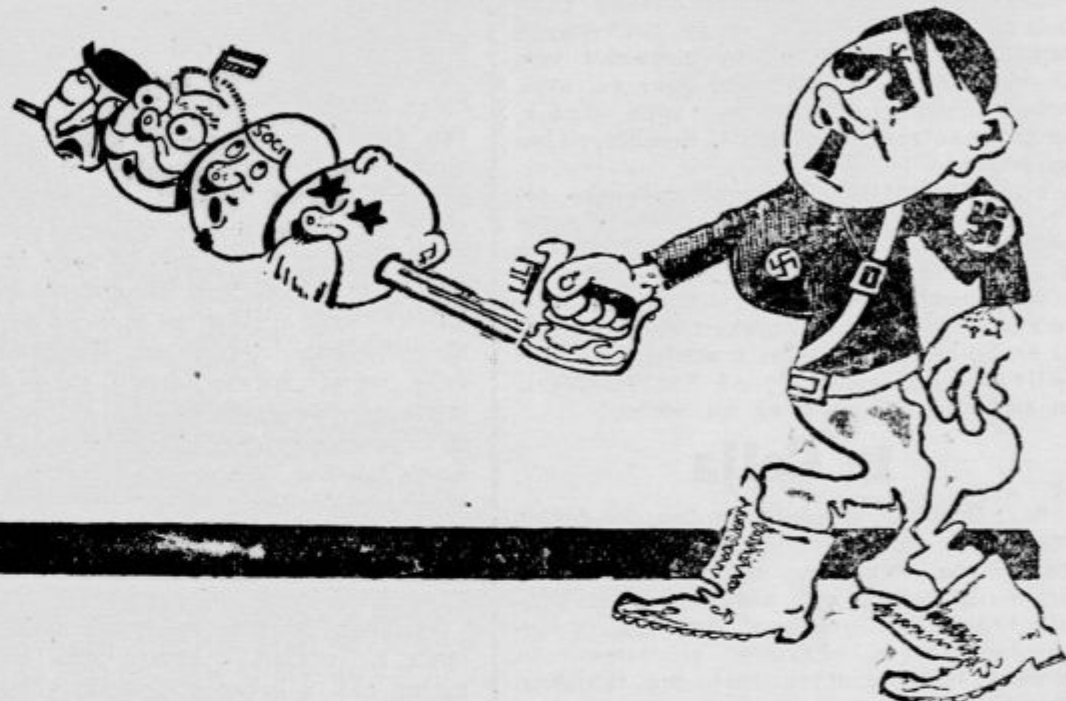
Karlo Kocijančič.

Avtor, ki je vzbudil svoječasno kot zastopnik mlade literarne generacije s svojimi originalnimi speli v ritmični prozi in recenzijskimi deli veliko pozornost, nastopa tu po večletnem premoru prvič z večjim prispevkom v prozi.

S skopimi sredstvi, z najmanjšo uporabo dejanja in nastopajočih oseb, v samosvojem slogu, razgrinja tragiko mladega življenja, njegovo bolešno preizkušnjo in iskanje izhoda v razočaranjih prve ljubezni in prvih odločilnih spopadov z realnostjo sveta, v objemu seksualnega demona, primarnih instinktov in silne težnje po uravnovešenju in očiščenju.

Mlad človek je kakor omamljenec, ki stopa ob robu prepada. Marsikateri dosepe v podzavestnem hotenju po samoohrani na ravno in varno pot, mnogim spodsne in obležijo razbiti na dnu.

Psihološki prerez skozi to kritično dobo podajajo »Zapiski Borisa Molana« z veliko odkritostjo, ki pa ostaja resna in dostojna tudi v obravnavanju najdelikatnejših vprašanj.

Hitler — neomejeni vladar Nemčije
Komunisti, socialisti, hugenbergovci in katoličani so... zaklani

Higiena v juliju

Poleg zračnih in sončnih kopeli moramo skrbeti za primerno hrano in pijačo

Vročina nas v tem mesecu sama prisili, da omejimo svojo obliko na najpotrebnejši minimum. Če nas to ne more ohladiti, si pomagamo na razne načine, s pahljanim, odpiranjem oken in vrat, da more svežiji zrak do nas, z umivanjem, prhami itd.

Najpreprostejša je pač zračna kopel s tem, da se po možnosti z odprtimi okni neoblačeni izpostavimo zraku v sobi. To gre zlasti zjutraj in zvečer, a tudi čez dan. Zračna kopel te vrste učinkuje dlje nego hladna vodna kopel, ki je za to v svojem učinku hitrejša in temeljitejša. Voda pa ne bi smela imeti manj nego 16 do 18 stop. Celzija. V vodni kopeli se moramo gibati, najbolje plavati. Takšna kopel je le tedaj koristna zdravju, če nas po njej ne zebe.

Sončne kopeli pač ne bomo prištevali med hladilne kopeli. Zahteva tudi več pazljivosti nego zračna kopel. Samo predolga ne sme biti, da nam ne opeče kože. In med njo moramo telo pridno obračati vsakih nekoliko minut, tako da je vsak del telesa le kratko izpostavljen sončnim

žarkom. Sončna kopel zahteva zdravega človeka in po njej nam telesna temperatura ne sme biti višja. Če je višja, tedaj nas trese »sončna mrzlica«, ki je čisto znak zakrite tuberkuloze.

Poletna hrana bodi vedno sveža in čista, sestavljajo naj jo predvsem sadja, solata, zelenjava, kruh, žemlje, riž in kislo mleko. Dietne pogreške se maščujejo z zelo neprijetnimi poletnimi diarejami. V juliju in avgustu ne vftikajmo v usta travnih stebel in zlasti ne nezreljih žitnih klasov, ker dobimo lahko za posledico infekcijsko bolezen aktinomikoze, ki je zelo težka bolezen.

Pijača je v vročem poletju najboljša hladna, čista voda. Slaba voda povzroči lahko črvesni katar, zato si namestu z njo pomagajmo rajši s čajem.

Poletni meseci so meseci dopustov. Nešteti ljudje jih porabljajo za gorske in druge partije. Te zahtevajo primerne opreme in, če so napornejše, primerne vaje. Precejevanje lastnih moči se je tu še zmerom maščevalo.

da poskusi svojo srečo, a potem je nenadoma izgini. Na Aljaško, kamor se je bil namenil, ni došel, ruski vojaški letalci pa so ga zaman iskali po severovzhodni Sibiriji.

Naslednje je prevladovalo že mnenje, da ne bodo dobili več in če bi ga že dobili, gotov ne živega. Sedaj pa je prispela vest, ki je pojasnila njegovo usodo. Moral je zopet po sili pristati. Malo naseleje Anadir laži v popolni samotni severovzhodni od polotoka Kamčatke. Preden je Matterm sodel tja, je moral romati dolge dni skozi sibirsko puščavo, a od tam je trajalo tudi nekaj časa, preden je doseglo prvo poročilo v civilizirano ozemlja.

ANEKDOTA

Mladoporočenec (ženi): »Klara! V paradižniškovi omaki plava eden tvojih prekrasnih platinovih plavil las!«

»Pomislite, sin našega gozdarja je večeraj požrl naboj in zdaj se ga ne upajo več pretepati, ker se boje, da bi naboj eksplodiral!«

VSAK DAN ENA

»Kaj pravi vaša žena, kadar pridete pozno domov?«

»Saj vendar nisem poročen!«

»No, zakaj pa hodite tako pozno domov?«

(»Ric et Rac«)

Belomorski prekop

Kakor smo te dni poročali, so otvorili eno največjih vodih poti na svetu, med Baltičkim in Belim morjem. Najtežavnejši del te poti so premagali z 228 km dolgim Belomorskim prekopom, ki so ga gradili 20 mesecev in so zanj porabili 400.000 kub. metrov betona. Izkopali so 21.000.000 kub. metrov zemlje.

Prekop je zanimiv tudi po tem, ker je pač edini prekop na svetu, ki mu je gradnja vodila — policija.

Vlada je gradnjo in nadzorstvo nad njo v resnici poverila zloglasni GPU, to pa zaradi tega, ker je prekop delalo kakšnih 50.000 političnih jetnikov iz sibirskih in drugih koncentracijskih taborišč.

Spet doma!

Angleška inženjerja Thornton in Mac Donald, ki so ju sovjetske oblasti končno izpustile iz ječe, sta dospela v London

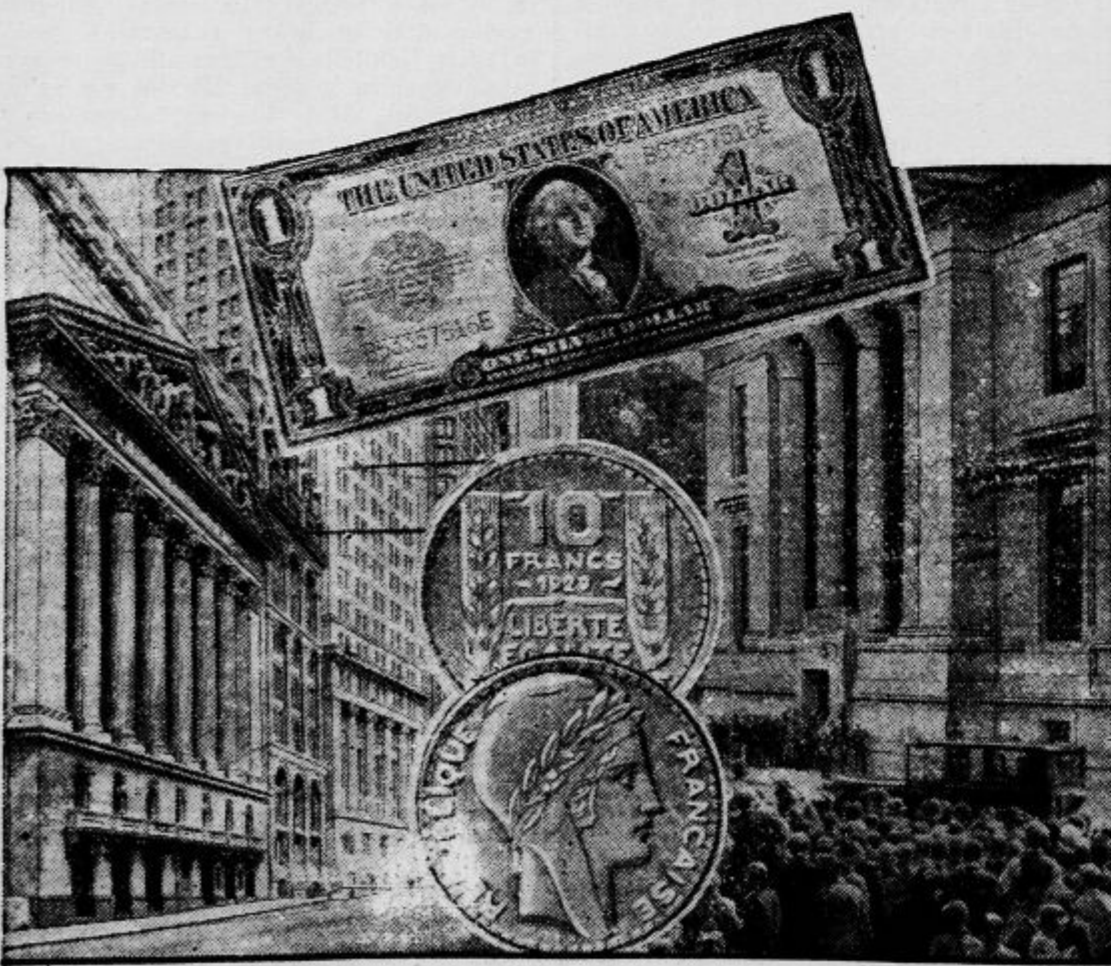
Mladina ni navdušena za brado

V Londonu se je vršil mednarodni kongres brivcev, na katerem se so bavili tudi z velevažnim vprašanjem, dali bi »negovanemu in lepemu moškemu sedanjostine kazalo nositi polno brado.

gledeki ter ameriški listigilvefuaeti;uuzidaj Debata je bila dolga in resna in še angleški ter ameriški listi so posegli vanjo. Priredili so ankete med moderno moško in žensko mladino in uspeh je bil za pristaše polnih brad vsekoli negativen.

Moderna mladina se je odločno izjavila proti bradi, pa naj bi bila kakršnekoli vrste. Pravi, da se moška lepota in tudi moškost sama dandanes ne meri več po gostoti in dolžini obraznih kocin. Tako pristaši polnih brad za dogleden čas še ne bodo veljali za posebno moderne.

Zlato ali papir — problem umirajoče svetovne gospodarske konference

Svetovna gospodarska konferenca umira, ker se delegati ne morejo zediniti v valutnem vprašanju. Francija in nekatere druge države z velikimi zlatimi rezervami pod nobenim pogojem nečajo opustiti zlatega standarda, dočim hoče Amerika nadaljevati svojo inflacijsko politiko. — Na levi: Wallstreet z borzo, središčem ameriškega denarstva. Na desni: Geološki muzej v Londonu, kjer zboruje konferenca. V sredi tipični zastopniki raznih valut: zgoraj inflacijski dolar, spodaj bogati francoski frank

OBVESTILO!

Z današnjim dnem smo otvorili

v Ljubljani, Miklošičeva c. 30

našo filijalko za:

röntgen aparate, elektromedicinske aparate, kino naprave, zvočne ojačevalce

PHILIPS, Jugoslovensko trgovačko A. D.

S tem Vas najvidneje vabimo, da si v naših prostorih ogledate razstavljene aparate.

Sport

Prvi del lahkoatletskega prvenstva države

Kallay državni prvak v desetboju. V nedeljo se je vršil v Zagrebu prvi del državnega lahkoatletskega prvenstva za posameznike, na katerem je vladalo veliko zanimanje zlasti za desetboj. Startalo je tudi nekaj slovenskih atletov, med njimi Neli Zupančič, ki je bil resen kandidat za državnega prvaka v desetboju. Dosedaj so nam znani le ti-le rezultati:

Tek 100 m: Zupančič Neli 11,7, Kallay, Perković in Jug 12.

Skok v daljavo: Jug 621, Bergman 619, Perković 605.

Met kroglice: Zupančič 1217, Kallay 1178, Rak 1012.

Skok v višino: Zupančič, Kallay in Muhvič 160.

Tek 400 m: Zupančič 53,6, Jug 56,9, Perković 57,4.

Met kroglice z obema rokama: 1. dr. Narancić 2572 (1392 in 1180) nov državni rekord, 2. Kovačević 2331, 3. Stojanović 2178.

Skok v daljavo brez zaleta: 1. Smerdel (Maribor) 291, 2. Jurković 283, 3. Buratović 281.

Met diska z obema rokama: 1. dr. Narancić 7790 (3949 in 3760) nov državni rekord, 2. Celhar (Maribor) 5005, 3. Sigmund (Srebrna) 4703.

Balkanska stafeta: 1. Concordia 2:35,8, 2. Marathon, 3. Hašk.

Po prvih disciplinah je bilo stanje naslednje: Zupančič (Ilirija) 3297 točk, Kallay (Marathon), 3070, Jug (Hašk) 2796, Perković (Hašk) 2789, Muhvič (Hašk) 2586, Petrušić (Sašk) 2518.

Po rezultatih v vseh disciplinah je Kallay (Marathon) postal državni prvak v desetboju, dočim je Zupančič zasedel drugo mesto.

V maratonskem teku je Ilirjan Sporn prispel kot prvi na cilj.

Madžari pridejo plavat

Plavalci Ilirije se pripravljajo z vso resnostjo na svoj četrti start v letošnji sezoni. To pot bo oreh trdi: v gosteh bomo imeli zopet enkrat prave mojstre, pripadnike naroda, ki nosi naziv prvaka Evrope v plavanju in prvaka Evrone in svetovnega prvaka v water-polu — Madžare.

Madžarske plavalce poznamo v Ljubljani že iz gostovanj budimpeštanskega F. T. C. in pa M. E. S. E. iz Egerja. To pot se nam bo predstavil nov gost: M. U. E. iz Budimpešte, ki bo za Ljubljano svojevredna privlačnost zlasti zaradi tega, ker ima v svojih vrstah prvo inozemsko plavalčico, ki je kdaj startala v Ljubljani, madžarsko prvakinjo in rekorderko, rutinirano internacionalno Ilonko Tothovo.

Tekmovanje v plavanju in water-polu med MUE in najboljšimi plavalci Ilirije, ki so letos v odlični formi, se bo vršilo kot večerna prireditev v soboto, 15. t. m. ob 21. v kopališču Ilirije. O podrobnostih bomo še poročali.

Čakovečki SK : SK Celje 6 : 2 (4 : 2). V nedeljo popoldne se je vršila v Čakovcu prvenstvena nogometna tekma za vstop v poudarjeno ligo med Čakovečkim SK in prvacom celjskega okrožja SK Celjem. Čakovčani so zmagali v razmerju 6 : 2 (4 : 2), vendar pa rezultat ne odgovarja dočela poteku igre. Celjani so nastopili s tremi rezervami in niso nudili svoje običajne igre. Dva gola za Čakovčane sta padla iz enajstmetrov. Tekmo je sodil g. dr. Planinšek iz Maribora nezadovoljivo in je z nekaterimi odločitvami oškodoval Celjane. Revanšna tekma med obema kluboma bo v nedeljo popoldne na Glaziji v Celju.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 17.30 naprej strogo obvezen trening za drugo skupino in prvo moštvo. Prinesite po eno fotografijo seboj. — Kolesarska sekcija vabi vse člane in odbornike na važen sestanek v sredo ob 21. v prostorih Delavske zbornice.

Plavalna sekcija Ilirije ima važno sejo načelstva drevi ob 18.30 v klubski sobi karne Evrone.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). — Danes od 18. naprej strogo obvezen trening vseh igralcev. Ob 20.30 seja sekcjskega odbora pri Beliču. Vsi igralci naj do srede gotovo vrnejo legitimacije in naj pošljejo po eno sliko.

Odbor Hermesove kolesarske sekcije ima danes ob 20. sejo. Sigurno vsi! — NSK Sparta. Danes ob 20.30 redna odborova seja v gostilni »Koroški dome«.

Kastaly-jin dekliški

počitniški dom,

veliko lastno posestvo tik ob jezeru, v Unterach am Attersee (Solnograško). Vsak sport, pomočno poučevanje v jeziki. Pojasnila: Tüchterpensionat v Kastaly, Wien VIII., Langegasse 65, Telef. A 27-4-22. 210

Kazen za nepošteno trgovanje z lesom

Ljubljana, 10. julija. Proces proti lesnemu trgovcu Janezu Peterci, ki ima svojo trgovino na Sušaku in je les nakupoval po Sloveniji, se je vlekel poldrugo leto. Janez Peterca se je na kmetih obnašal kot soliden, velik trgovec z lesom; pripovedoval je ljudem, da je protokoliran in da uživa povsod neomejen kredit. Kazal je tudi gotove listine. Kmetje in manjši lesni trgovci na deželi so mu dobavljali znatne množine rezanega in tesanega lesa. Navadno je bil dogovor, da bo blago takoj po prevzemu na Sušaku plačano. Več kmetov je nasedlo. Tako je bil opeharjen posestnik Josip Cevc iz Vasenega pri Kamniku za 4 vagon tramov in oškodovan za 29.500 Din. Drugi kmetje so prišli ob manjše zneske. Pri današnji V. obravnavi je sodnik Koršič prečital nekatere izjave oškodovancev. Celotno je Janez oškodoval kmete za Din 62.800. Mnogi kmetje pa svojih terjatev niti niso prijavili kazenskemu sodišču.

K današnji razpravi obtoženi Peterca ni osebno prišel, marveč je brzojavil, da je bolan in da zato ne more priti v Ljubljano. Navzoč pa je bil njegov branilec. Državni tožilec dr. Julij Fellacher je zahteval, da se razprava vrši v obtožbeni odsotnosti. Prečitani so bili mnogi zapisniki in dopisi bank, pri katerih je imel obtoženeč lombardni kredit. Obtoženeč se je v pisni vlogi zagovarjal, da je imel res veliko skladišče lesa, da pa ne more plačati, ker so banke proglasile moratorij in da so cene lesa silno padle. Ali njegove spekulacije datirajo iz maja 1931, ko so banke še prav dobro poslovale in imele dovolj denarja na razpolago. Sodnik ni upošteval obtožbenih ugovorov ter je Peterco obsodil na poldrugo leto strogega zapora.

Iz življenja na deželi

Iz škojke Loke

Sl. — Novoustanovljena meščanska šola v Škojji Loki je pokazala v prvem letu obstoja lep napredek. Obiskovalo je prvi razred 43 dečkov, ki so se pri razrednih izpitih dobro odrezali. Postopno bodo odprti ostali razredi, tako da bomo imeli v štirih letih popolno meščansko šolo, ki je namenjena vsemu škojloškemu okraju. Upraviteljstvo šole je v rokah g. Karla Sovreta, ki sta mu dodeljena v pomoč strokovni učitelj in profesor g. Lojze Peterlin.

Sl. — Škojloško kopališče, ki si je pridobilo zaradi svoje tople vode in slikovite lege že v preteklih letih stalno število vnetih prijateljev, je zopet odprto. Obisk spriču nestanovitnega vremena letos res ni tak, kakor prejšnja leta, toda nikakor ni slab. Olepševalno društvo, ki je lastnik kopališča, je imelo letos mnogo stroškov.

Čitaite tedensko revijo

»ŽIVLJENJE IN SVET«

Radio

Torek, 11. julija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18.30: Radio orkester. — 19.30: Ali se je religija razvijala? — 20: Radio-Therma Laško. — 20.30: Večer ruske glasbe. 1. Samospevi ge. Popove in ge. Aseejeva. 2. Radio orkester. Vmes čas in poročila. — 22.15: Radio jazz.

Sreda, 12. julija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Otroški kotiček. — 18.30: Plošče. — 19: Solski radio pri nas in na Čehoslovanskem. — 19.30: Literarna ura. — 20: Glasbeno predavanje L. M. Škerjanca. — 20.30: Pevski koncert gđe. Hanuševne in g. Pavliča. — 21.30: Čas, poročila. — 21.45: Radio - jazz. — 22.30: Angleške plošče.

BEOGRAD 18: Ciganeka godba. — 19: Koncert orkestra. — 20: Slušna igra. — 20.30: Opera »Faust« na ploščah. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Orkestralni koncert. — 22.40: Plezna glasba. — PRAGA 19.2: Klavir. — 20.06: Prenos promena koncerta. — 21: Habajev egipteske skladbe na ploščah. — 21.30: Godalni kvartet. — BRNO 19.50: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 17.15: Simfonični koncert. — 18.35: Pesmi. — 20: Deklamacije in koncert. — 20.20: Zborovsko petje. — 21.10: Klavir. — Lahka glasba na ploščah. — DUNAJ 12: Lahka godba. — 17.20: Sodobni avstrijski skladatelji. — 19: Orkester. — 22: Lahka godba. — BERLIN 20.45: Spevigr. — Godba za plez. — KONIGSBERG 21.20: Koncert opernega orkestra. — Nočni koncert iz Berlina. — MÜHLACKER 21: Caruso in njegovi partnerji na ploščah. — 21.35: Brahmovska glasba. — 22.50: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17: Popoldanski koncert. — 10.10: Pesmi. — 20: Orkestralni koncert. — Plošče. — RIM 17.30: Koncert orkestra. — 20.45: Operni večer.

s popravilom škode, ki so jo naredili društvu zlobni fantalini s tem, da so pobili opeko na strehi in poruvali klopi.

Iz Trbovelj

t. — Zadruga električna v Trbovljah sporoča vsem odjemalcem električnega toka, da se bodo vršile na progah zadrugnega omrežja preizkušnje in meritve o izolaciji. Dela bodo trajala kake 3 tedne, počenši z današnjim dnem. Mogoče je, da pride do kratkih prekinitev toka. O tem bodo zadrugniki pravočasno obveščeni. Za ta primer si naj priskrbijo primerno nadomestno razsvetljavo.

t. — Čebelnj roj ob nenavadnem času. Znanemu čebelarju, rudniškemu nadgledarju g. Arharju so rojile čebele že ob pol 5. zjutraj. Kaj sličnega on kot star čebelar še ne pomni, saj roje čebele le ob lepih sončnih dneh. Kaj je napotilo čebele, da so tako rano zjutraj zapustile svoj dom, bi gotovo zanimalo vse čebelarje.

DOBOVA Rdeči križ priredi v nedeljo 16. t. m. ob pol 21. pred vratmi župnijske cerkve na prostem predstavo »Slehenika« pod spretnim vodstvom društvenega tajnika in režiserja g. Grbca Dramski odsek društva je že znan in je upati, da bo igra lepo podana. Prijatelji lepe igre, pridite! Društvo je še mlado, vendar bo imelo v kratkem lep gledališki oder v obširni dvorani, ki jo gradi gostilničar g. Kramer. Z lepimi kulturnimi prireditvami si hoče društvo zagotoviti redne dohodke, da bo moglo vršiti svoje poslanstvo.

PLANINSKI DEKLIŠKI POČITNIŠKI DOM

Reichenau a. d. Rax (Semmering) sport, (tenis, plavanje), dopolnilni pouk v jeziki, cene časa primerne. Pojasnila: Villenpensionat B. Freyler Nfg. A. Metzger, Wien XIII. (Alt. Hietzing), Maxingstrasse 6, Telef. R 35-2-75. 211

V LESNI INDUSTRIJI

večji, se želi uvežbati diplomiran eksportni akademik iz trgovske hiše pod skromnimi zahtevami. Cenj. ponudbe pod »Praksa« na ogl. odd. »Jutra« 8316

Se li brigate za svoje zdravje?

Če imate težave s kožo, se obrnite na strogo avtorizirane v Ljubljani, kar je v vaši poti najbolj uporabno in poleg tega veliko izbere v berrih in masah. — Bourjois-parfumeur se trudi nenehoma, da vas obrzi lepo in mlado.

Poudre SOIR DE PARIS
Poudre PRINTemps DE PARIS
Poudre MON PARFUM
Poudre FIANCEE

imate absolutno dovolj svetla in se-
kondirajte v Ljubljani, kar je v vaši
poti najbolj uporabno in poleg tega
veliko izbere v berrih in masah. —
Bourjois-parfumeur se trudi nenehoma,
da vas obrzi lepo in mlado.

BOURJOIS

PARFUMEUR

Indeksovanje svetovne in naše
reči na les: CENDRE DE ROSE
IN ROUGE MANDARINE.

JANKO TROŠT

nadkretnik drž. železnice

dne 9. t. m. ob 13. uri predviden s sv. zakramenti za vedno zapustil. Pogreb dragoga pokojnika se vrši v torek 11. t. m. ob 1/4. uri iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana-St. Vid pri Vipavi, dne 9. julija 1933.

Marija Trošt roj. Fabič, soproga; Stanislav in Ema, sin in hčerka; družine Kopatin, Trošt (Naber-goj), Naber-goj. 8347

1. AVGUSTA ODDAMO

v sredini mesta

stanovanje

dveh sob, predsobe, kuhinje in dru-gih pritliklin. Ponudbe na ogalsni odd. »Jutra« pod »IV. nadstropje«. 8213

KDOR ŽELI

zidati lastno hišo, poravnati svoje dolgove, prevzeti posestvo, izplačati doto svojim de-dicem, daje posojila pod najugodnejšimi pogoji in na dolgoletna odplačevanja. 7483

„KREDIT“

gospodarska zadruga, r. z. z. o. z., CELJE, Aškerčeva ulica 3 (poleg hotela »Pošte«).

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Kaj Vam je potrebno

da dobite

MOŽA

Se li želite dobro poročiti še to leto? Potem morate v naprej točno vedeti, s čim boste pritegnili nase človeka svojih sanj. Govoril sem z več sto moškimi, od katerih je bilo več milijonarjev. Opazil sem, da je dalo devet desetih teh moških prednost ženam z belo, nežno in baržunasto kožo. Zda-je že vsaka ženska, kako more uresničiti svoje želje s malimi stroški in brez truda. Jamičimo, da nova krema Tokalon vsebuje primesi, ki polepšavajo in lačajo kožo. Teh primesi ne vsebuje noben drug proizvod, pa naj stane kolikor hoče. Ta krema ni nikoli poznala neuspehov. Vzemite kre-mo Tokalon, hrano za kožo rožnate bar-ve, in to na večer pred spanjem. Hra-nila in pomlajevala bo Vašo kožo med spanjem. A krema Tokalon bele barve (brez masčobe) uporabljajte zjutraj, ker daje belino, pržnost in odpornost, zožuje razširjene celice in odstranjuje zajedavce. Začnite še danes uporabljati krema Tokalon: če sta še tako nežna Vaša polt in Vaša ko-ža; uspeh Vas bo iznenadil in navdušil. Za uspeh jamičimo ali pa vrnemo denar.

Evo mlado dekle, ki bi se mogla poročiti z milijonarjem v l. 1933.

V neizmerni tugi sporočamo žalostno vest vsem znanec in prijateljem, da je ljubi Bog poklical k sebi našo iskreno ljubljeno soprogo, zlato mamo, taščo, staro mamo, sestro, teto itd., gospo

FRANČIŠKO REBOL

roj. PORENTA

soprogo uradnika držav. železnice v pokoju

ki je danes dne 9. julija 1933 ob pol 16. uri previdena s sv. zakramenti, po dolgi mučni bolezni mirno in bogudano v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek, dne 11. julija ob 16. uri iz hiše žalosti Maistrova ulica 18, na pokopališču na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala dne 12. julija ob 8. uri zjutraj v cerkvi Matere milosti oo. frančiškanih.

Naj v miru počiva!

Maribor, dne 11. julija 1933.

Zalujochi ostali: ANTON REBOL, soprog s hčerko FRANJO, vad. uč.; obitelj IVAN REBOL, postajenačelnik; obitelji MANKO, KITAK, LOVREC in ostali sorodniki. 8356

Zapustil nas je za vedno naš dobi soprog in oče, stari oče, stric in tast, gospod

MARTIN RUNOVČ

učitelj v pokoju

ki je včeraj zvečer po kratki in mučni bolezni v 77. letu starosti previ-den s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Njegove zemeljske ostanke položimo v sredo, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne k večnemu počitku.

Maša zadušnica se bo brala v tukašnji župni cerkvi.

Slovenjgradec, dne 10. julija 1933.

JANJA RUNOVČ, soproga; PAVLA, ALBINA, hčerki; FERJAN MILAN, zet; MILAN, DANICA, RADO, vnuki in ostalo sorodstvo. 8350

James Oliver Curwood:

Hči divjine

Roman

Malomarno je stopil k njemu in obstal ob robu peščine, prižigaje si pipe, ne da bi pogledal dol.

»Kaj ti pa je?«

V naslednjem trenutku se mu je zazdelo, kakor da bi mu bilo srce skočilo prav v grlo. Tako pripravljen je bil na to, kar so zdaj zagledale njegove oči, a ni v sanjah si ne bi bil mislil, da ga bo tolikanj presunilo. Odtis mokasina v pesku! To pot ni bilo nikakega dvoma. To je bila sled človeške noge — ena, dve, tri, štiri, pet stopinj na tej mali peščini! S pipo v ustih je obstal in se zastmel vanjo, tako osupel, da ni mogel ne dihati ne ganiti se. Sled je bila majhna. Brčkone je bila od deske noge. Ko je pa počasi vzdignil oči, je zdajci videl, da se Bari ježi in renči nad drugo sledjo. Ta druga sled so bili veliki, globoki odtiski medvedjih nog. Sled zveri je šla ob vnanjem robu peščine v isto smer kakor odtiski mokasinov. Čisto sveža je še morala biti, drugače ne bi bil Bari tako ježno rohnel in dlaka na hrbtu se mu ne bi bila tako ježila.

Davidove oči so zletele za dvojno sledjo. Kakih sto vatlov višje ob vodi je videl veliko, široko peščino, ki so jo bile noge v mokasinih in šape s kremplji gotovo prešle, če niso bile krenile v stran od potoka. Davida ni zanimal medved, Barija pa indijanski deček ne; ko sta prišla do peska, je pazil ta na sledove šap, oni pa na odtiske mokasinov. Medvedja in dečkova sled nista bili nikoli delj kakor deset čevljev vsakebi. In nato sta prišli zdajci čisto

48

vkup, in David je videl, da je bil medved zadnji prešel pesek in da so bile njegove velike šape deloma poteptale dečkovo sled. To se mu ni zdelo Bog si ga vеди kako pomembno, dokler ni prišel do nekega mesta, kjer so bile mokasini ostro zakrenili na desno. Medved je bil krenil za njim. Nekoliko dalje so mokasini spet zavili na levo. Medved jim je bil še vedno za petami — in Davidu je zdajci vztrepetalo srce. To ni bilo več naključje. Bilo je smotno. Šape so zasledovale mokasine. David je obstal in spravil pipo, iz katere že nekaj minut ni bil potegnil. Ogledal je risanico in se prepričal, da je nared. Bari je renčal. Z lesketajočimi se očmi in mrkim žarenjem v očeh je gledal naprej in vohljaj. David pa je zdrnil. Nedvomno so bile šape med tem že došle mokasine!

Medved je moral biti grizli, sodeč po velikosti sledi. David je čez suho prodnato progo, delala nato s potokom vred ovinek in se nadaljevala na drugi peščini. Osupel vzkril se je iztrgal Davidu, ko je jel vnovič opazovati dvojno sled.

Mokasini so zdaj ubirali pot za grizljem!

Nekaj trenutkov je strmel in ni mogel verjeti svojim lastnim očem. Vsak dvom je bil nemogoč. Stopinje indijanskega dečka so se bile odtisnile po vrhu medvedjih sledov. Kaj je to pomenilo?

Naj je bila Davidova misel taka ali taka, do zaključka ni dozorela nikoli. To, kar je videl potlej, mu ni več izvabilo glasu. Morda ni mti zasopel. Tu je bilo, pred njegovimi očmi, tako neverjetno in nerazločljivo, da ni vedel kod ne kam. Red skrivnostnih sledov v pesku se je še enkrat izpremenil: grizli je spet hodil za dečkom, in njegovi sledovi so malone pokrivali odtiske dečkovih drobnih, v mokasine obutih nožic. Vpraševal se je, ali ga ne puščajo oči na cedilu? Ali ni morda pamet zdrknula iz treznega tira in ga zdaj vara z nesmiselnimi, pošastnimi prividi? In tako ga to, kar se je

zgodilo skoraj še tisti mah, ni tolikanj pretreslo, kakor bi ga bilo drugače. Bilo mu je za kratek hip zgolj nov dokaz njegove blaznosti, in če bi se bile gore zdajci postavile na temena, ga ne bi bile pripravile v nič brezmejnije strmenje kakor pogled na dekle, ki je stalo pred njim, komaj dvajset korakov od njega. Nalik prikazni je bila stopila izza velike skale — malce večja, malce starejša, malce bolj divja, nego se mu je zdelo na sliki, a takisto obdana od bujnih las, ki so ji vihrali okoli glave, in z istim vprašujočim pogledom v oči. Še krenjta njenih rok — bilo je, kakor da misli zdajdaj zbežati — je bila enaka kakor na sliki. Hotel je izpregovoriti. Kasneje se mu je celo zdelo, da je poizkusil iztegniti roke. Toda bil je brez moči. In tako sta stala, dvajset korakov vsakebi, in strmela drug v drugega, kakor da bi bila prišla vsak s svojega kraja sveta. V tem se je zgodilo nekaj, kar je zdrnilo Davidov razum. Začul je težko, počasno koracanje. Izza drugega konca skale se je prikazal ogromen medved. Prava pošast je bil. Komaj deset korakov ga je ločilo od deklice. Ta mah je planil iz Davidovega grla prvi vzkril. Pomenil je svarilo — in njegova risanica je po bliskovito zletela k licu. A dekle je bilo hitrejše od njega; z vihrajočimi lasmi je kakor puščica skočila k zveri. Obstala je pri medvedu, s hrbotom naslonjena nani, z ročicama zagrebenima v njegove sive kocine, in vsa drhteča uprla plameneče oči v Davida. Vsa volja ga je minila. Pobesil je puško in stopil nekaj korakov naprej.

»Kdo — kaj —« je spravil iz sebe in obtičal. Manjkalo mu je moči, da bi nadaljeval. A videti je bilo, da ga dekle razume. Njeno telo se je napelo.

»Marge O'Doone sem,« je rekla z izzivajočim glasom. »In to je moj medved!«

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunava nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kame,« »Auto-moto,« »Kapital,« »V najem,« »Posest,« »Lokal,« »Stanovalje odda,« »Stroji,« »Vrednote,« »Informacije,« »Živali,« »Obrite in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki in »Zasluge,« če se z oglašom nudi zasluge, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluge ali službe, plača za

Mali oglasi

Za odgovor **3 Din** v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismu obenem z naročilom.

Služba dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Zastopnike išče

za obdelavo pravnih stvari, za vključevanje posojil, za posredovanje, kreditna in druge. Ljubljana, pp. 307 — Znamki za odgovor! 200-1

Gospodična ali

mlada gospa priprosta in poštena, želja po dobri službi, pripravljenost na vse, za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Fotomaterija

dobro, sprejemna takoj. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2071-1

Trg. poslovanje

večkrat in samostojno v vseh vrstah trgovine, zlasti v tekstilni, živilski, kmetijski, dobi takoj mesto v industrijskem kraju Slovenije. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2071-1

Poslovanje za trg.

s čevlji v Zagrebu ki je delal čevljar v tej stroki, zmožen karkoli, dobi takoj stalno mesto. Ponudbe z zahtevki na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2071-1

Za izdelovanje

ženske konfekcije (plešer) izjemno prevarno delavca za Zagreb. Ponudbe pod šifro »Kavoj« na Publicisti, Zagreb, III. ca št. 9. 2073-1

Dekle

stano do 18 let, sprejemna za pomoč v trgovini. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2074-1

Sobarici

prve in druge sprejme hotel Tivoli. 2075-1

Blagajničarka

za avto, sprejme hotel Tivoli. Vse prosto in 300 Din plača. 2075-1

Študenta

velikane nemške ter po magistralni študiju in strojevalstva, dobrega skizmaterja, za tekoči Auto-Bureau, Red, Park hotel. 2075-1

G. Th. Rotman:

Nove prigode gospoda

Kozamurnika

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Mostni čuvaj res ni opazil gospoda Kozamurnika. A čujte, kakšne so bile posledice! Komaj je parnik odplul, je most lopnil dol! Pomagajte! Rešite me tega nentana mostu! Je zatulil gospod Kozamurnik, ki je tičal v pasti.

12.

Kuharico

perfektno, sprejme takoj za stalno hotel Tivoli, prvi dobi plači. 2075-1

Vajenka

na svoji okoliščini, sprejemna takoj za stalno hotel Tivoli, prvi dobi plači. 2075-1

Prodaja

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Slov. narodna noša

dragocena, nepredelana, Nasilov pove oglašni oddelk »Jutra«. 2076-4

Opeke

večje množice prodam za knjižnice Mešne in Banovalne hranilnice. Nasilov pove oglašni oddelk »Jutra«. 2077-6

Otroški voziček

globok, popolnoma ohranjen, napredaj na Savijski trgu št. 35/II. 2076-6

Vinske sode

od 200 l naprej, dobro ohranjene in čiste posode, preda Nemeth, Stari trg št. 35/II. 2077-6

Veliko pisalno mizo

in drugo pohištvo radi preprosto in Ljubljano, zelo ugodno napredaj. Nasilov pove oglašni oddelk »Jutra«. 2078-6

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Poduradnik

redovan, 1.000 Din karjela, deli nemestne kot skladničnik, pri letni trgovini, ali kaj slabe. Srečno nastopi lahko ta. Dovolje na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2078-2

16letno dekle

išče službo pri boljši rodbini. Sia bi k otroku ali kot pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Kavoj« prednost. 2079-2

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Poceni posojila

počeni od 2000 Din do 500.000 Din, za vse vrste, etanove in poklice, odplačljivo v mesečnih obrokih, dajejo »Slovenske Posojilne Zdruga«, Ljubljana, Mostni trg št. 35/II. — Iščojo preverjenike. 200-16

»Kredit«

gospodarska zadruga r. z. o. z. v Celju na znanja, da se nahaja pisarna njenega glavnega poverjenika za bivio Kranjsko pod vodstvom g. Antona Oven v Ljubljani, Tyrševa (Dumajaka) cesta 12/II, ki daje posojila in sprejema ponudbe za posojila pri naši zadrugi, ki se podeljujejo pod najugodnejšimi pogoji. Sprejmejo se krajevni poverjeniki. 2088-16

Kot družabnik

s sodelovanjem pristopim k industrijskemu podjetju s 100-200.000 Din gotovine. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Kavoj« prednost. 2079-16

Prodajalica

zanesljiva, večje elov. In nemške jezike, žel prameniti mesto v špečenju ali kakršnokoli trgovino v vsaki vrsti mesta Slovenije, izjemno letna kapaciteta izvora 1000 vagonov stare, poljskih pridevkov, sena in slame. — Ponudbe pod »Kavoj« prednost. 2079-2

19letno dekle

išče službo pri boljši rodbini pri otrocih — najraje v Dalmaciji. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2079-2

Za svojo služkinjo

pridno in zanesljivo, izjemno službo zaradi odgovornosti, pri manjši rodbini. Vajena je vseh gospodinskih del. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2079-2

Trgovski pomočnik

manufakturni, išče zaposlenje. Gre tudi kot potnik ali avtomobil. Nasilov pove oglašni oddelk »Jutra«. 2079-2

Usnjarski delovodja

provenčen, zanesljiv, išče stalno namestitev. — Ponudbe na naslov: St. Spodnja, Maribor, Ruška 8. 2077-2

Auto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Večji avtobus

vzajem v najem za 500 km tedensko. Ponudbe s opisom voza in ceno za prevozni kilometer — na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2078-10

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Vinske sode

dobro ohranjene, od 100 do 250 l kupi Fr. Prija, tel. Trilčice. 2081-4

Brizgalni aparat

električen in električen, ročni vrtilni stroj (Bohrmaschine) kupim novo ali pa rabljeno. — Compene ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Kavoj« prednost. 2077-7

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Poceni posojila

počeni od 2000 Din do 500.000 Din, za vse vrste, etanove in poklice, odplačljivo v mesečnih obrokih, dajejo »Slovenske Posojilne Zdruga«, Ljubljana, Mostni trg št. 35/II. — Iščojo preverjenike. 200-16

»Kredit«

gospodarska zadruga r. z. o. z. v Celju na znanja, da se nahaja pisarna njenega glavnega poverjenika za bivio Kranjsko pod vodstvom g. Antona Oven v Ljubljani, Tyrševa (Dumajaka) cesta 12/II, ki daje posojila in sprejema ponudbe za posojila pri naši zadrugi, ki se podeljujejo pod najugodnejšimi pogoji. Sprejmejo se krajevni poverjeniki. 2088-16

Kot družabnik

s sodelovanjem pristopim k industrijskemu podjetju s 100-200.000 Din gotovine. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Kavoj« prednost. 2079-16

Hranilne knjižice

Mešne in ljudske posojilnice kupim. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2079-16

Družabnika

za moje trgovino šita, poljskih pridevkov in moka na debole, ki obstoja 30 let, zelo dobro vještja po, v vsaki vrsti mesta Slovenije, izjemno letna kapaciteta izvora 1000 vagonov stare, poljskih pridevkov, sena in slame. — Ponudbe pod »Kavoj« prednost. 2079-2

Hranilno knjižico

Ljudske posojilnice v Celju, z vlogo do 7000 Din kupim. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2079-16

Hranilno knjižico

z vlogo do 20-25.000 Din po ugodnim pogojem kupim polnopravno. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2079-16

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah ČERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Nekaj gostov

sprejemam takoj na dobro domačo mešansko hrano v Rožni ulici št. 41 — pri hišje deeno. 2078-14

Tristanovanj. hišo

podkleteno, prodam v Rožni dolini. Plemenite ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavoj« prednost. 2078-20

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Posrest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Mlekarno

oddam tekoči proizvodni inventar. Nasilov pove oglašni oddelk »Jutra«. 2078-19

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Pohištvo

za sobo in kuhinjo, malo rabljeno napredaj v Mostah, Koroška cesta 12. 2079-12

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din. (14)

Stavbno parcelo

tik ob Dun